VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ TƯ

2.7.2025 (8.6 Ất Tỵ)

Số 79 (4213)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Tiếp tục khơi dậy tinh thần đổi mới, quyết đoán, khoa học...

[2]

NGÀY LÀM VIỆC ĐẦU TIÊN CỦA MÔ HÌNH ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH HAI CẤP:

BƯỚC CHUYỂN MÌNH LỊCH SỬ CỦA DÂN TỘC

● Khí thế hân hoan ngày đầu vận hành: **Cán bộ nhiệt tình, người dân phấn khởi**

(VH). Ghi nhận không khí ngày hội non sông của phóng viên *Văn Hóa* tại các vùng, miền trên cả nước.

[3,4&5]

Bà Trần Tiên Nhiên, người đầu tiên đến làm thủ tục tại phường Cầu Kiệu (TP.HCM) vui mừng cho biết: "Rất thuận tiện. Cán bộ hướng dẫn tận tình" Ảnh: S.G

Quốc tế hóa bản sắc văn hóa dân tộc và dân tộc hóa tinh hoa văn hóa thế giới

[9]

Chạm vào trái tim châu Âu bằng bản sắc Việt

[6]

Điện ảnh Việt - Hàn cùng viết giấc mơ châu Á

[11]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Một ngọn lửa không tắt

● HÒA XUÂN

Ngày 1.7.2025 ghi dấu một bước chuyển mình đồng loạt trên toàn quốc, khi các tỉnh, thành cùng nhau công bố loạt thay đổi quan trọng trong chính sách hành chính - khởi đầu cho một tiến trình cải cách mạnh mẽ, sâu rộng. Không khí quyết liệt, đồng lòng lan tỏa từ Trung ương đến địa phương, gợi nhớ tinh thần "ba sẵn sàng" năm xưa, nay được thắp lên bằng khát vọng phục vụ người dân tốt hơn, xây dựng một nền hành chính hiện đại, minh bạch và hiệu quả.

(Xem tiếp trang 2)

Bao giờ mới thực sự "kinh doanh bảo tàng"?

[8]

Khi xẩm, tuồng, chèo... bắt nhịp Gen Z

[10]

VAI TRÒ CỦA GIA ĐÌNH TRONG GIÁO DỤC CON CÁI:

Giữ lửa yêu thương giữa thời đại số

[13]

Từ cải cách hành chính đến tái cấu trúc nền bóng đá

[14]

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Tiếp tục khơi dậy tinh thần đổi mới, quyết đoán, khoa học...

Sáng qua 1.7, Tỉnh ủy, HĐND, UBND, Ủy ban MTTQ tỉnh Hưng Yên long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 110 năm Ngày sinh Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh (1.7.1915 - 1.7.2025). Tham dự Lễ kỷ niệm có Tổng Bí thư Tô Lâm và lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước; lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành Trung ương...

Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu tại Lễ kỷ niệm Ảnh: TTXVN

Phát biểu tại Lễ kỷ niệm, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, tại Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng năm 1986, trước muôn vàn khó khăn của nền kinh tế kế hoạch hóa tập trung, trước sự trì trệ, bao cấp kéo dài, đồng chí Nguyễn Văn Linh đã thể hiện một bản lĩnh hiếm có. Đồng chí khẳng định: Không thể tiếp tục làm theo lối cũ. Nếu không đổi mới, đất nước sẽ không thể phát triển, nhân dân sẽ không thể ấm no.

Trên cương vị Tổng Bí thư của Đảng, đồng chí đã khởi xướng các chủ trương cải cách mạnh mẽ, tháo gỡ những rào cản về cơ chế, giải phóng sức sản xuất, mở rộng quyền tự chủ cho cơ sở, thí điểm và sau đó củng cố các thành phần kinh tế ngoài quốc doanh, thiết lập cơ chế thị trường có sự quản lý của Nhà nước, mở rộng đối ngoại, chủ động hội nhập quốc tế. Một trong những dấu ấn đặc biệt của đồng chí là loạt bài "Những việc cần làm ngay" trên Báo *Nhân Dân* từ năm 1987, với bút danh "NVL". Đây là tiếng nói thẳng thắn, dũng cảm và đầy trách nhiệm của người đứng đầu Đảng, thể hiện tinh thần chống tiêu cực, quyết liệt xử lý tham nhũng, quan liêu, lãng phí, những căn bệnh ăn mòn uy tín của Đảng và sự tin tưởng của nhân dân...

Cuộc đời, sự nghiệp và tư tưởng đổi mới của đồng chí Nguyễn Văn Linh để lại cho chúng ta nhiều bài học sâu sắc, có giá trị bền vững trong mọi giai đoạn phát triển của đất nước, đặc biệt là trong công cuộc đổi mới, hội nhập và phát triển hiện nay. Trong thời điểm cả dân tộc đang chung sức đồng lòng quyết tâm thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng; cả nước bắt đầu vận hành mô hình đơn vị hành chính hai cấp với không gian phát triển mới, Tổng Bí thư Tô Lâm đề nghị, cần phải tiếp tục khơi dậy tinh thần Nguyễn Văn Linh, tinh thần đổi mới, quyết đoán, khoa học, gần dân và trung thực. Phải đào tạo và lựa chọn những cán bộ vừa có đức, vừa có tài, dám đột phá, dám chịu trách nhiệm, không chấp nhận cán bộ bảo thủ, đùn đẩy, né tránh trách nhiệm, chỉ lo an toàn cho bản thân...

Tại Lễ kỷ niệm, Tổng Bí thư nhấn mạnh, hôm nay ngày 1.7, cả đất nước trên khắp 34 tỉnh, thành với 3.321 phường, xã, đặc khu bước vào ngày làm việc đầu tiên của mô hình đơn vị hành chính hai cấp. Đây là bước chuyển mình lịch sử của dân tộc. Về cơ bản mọi công việc đã được chuẩn bị chu đáo, với tinh thần phục vụ nhân dân cao nhất, tốt nhất, hiệu quả nhất. Tổng Bí thư tin tưởng, với sự quyết tâm chính trị rất cao của đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và sự ủng hộ của nhân dân, chúng ta sẽ vượt qua mọi khó khăn để đạt những mục tiêu yêu cầu đã đặt ra. Chúng ta học tập tinh thần và tư tưởng của Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh, chúng ta hành động theo những lời dạy của Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh, chúng ta nhất định sẽ thành công...

Nhân kỷ niệm 110 năm Ngày sinh Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh, sáng cùng ngày, Tổng Bí thư Tô Lâm và lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước đã đến dâng hoa, dâng hương tưởng nhớ Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh tại Nhà lưu niệm Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh (xã Nguyễn Văn Linh) và tại tượng đài Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh ở Quảng trường Trung tâm tỉnh Hưng Yên, kính cẩn nghiêng mình trước anh linh của vị lãnh đạo đã có nhiều công lao to lớn đóng góp cho sự nghiệp giải phóng dân tộc và công cuộc đổi mới đất nước.

P.V (tổng hợp)

Tổ chức lễ ra quân tuyên truyền bảo vệ môi trường, bảo tồn đa dạng sinh học

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 2260/QĐ-BVHTTDL về việc phê duyệt nhiệm vụ bảo vệ môi trường: Tổ chức lễ ra quân tuyên truyền bảo vệ môi trường, bảo tồn đa dạng sinh học thông qua giảm thiểu phát sinh rác thải nhựa, nhân Ngày Du lịch Việt Nam 9.7 tại bãi biển Thiên Cầm (Hà Tĩnh). Mục tiêu của nhiệm vụ nhằm nâng cao nhận thức và thay đổi hành vi của người dân địa phương, khách du lịch, doanh nghiệp dịch vụ về giảm thiểu rác thải nhựa, bảo tồn đa dạng sinh học (ĐDSH) biển thông qua việc phát động phong trào không sử dụng sản phẩm nhựa dùng một lần, túi nilon khó phân hủy.

Cụ thể, tuyên truyền, ra quân kêu gọi người dân địa phương, khách du lịch, doanh nghiệp dịch vụ chung tay giảm thiểu sử dụng rác thải nhựa dùng một lần, túi nilon khó phân hủy tại các khu du lịch biển, đặc biệt tại bãi biển Thiên Cầm - Hà Tĩnh; Nâng cao nhận thức cho người dân địa phương, khách du lịch, doanh nghiệp dịch vụ về vai trò của đại dương và giá trị ĐDSH biển; Hướng dẫn người dân địa phương, khách du lịch, doanh nghiệp dịch vụ phân loại rác tại nguồn, hạn chế sử dụng sản phẩm nhựa dùng một lần và tái sử dụng; Giới thiệu, tuyên truyền giá trị ĐDSH biển Việt Nam, nhấn mạnh tầm quan trọng của việc bảo vệ hệ sinh thái biển.

Các nội dung của nhiệm vụ bao gồm: Khảo sát địa bàn, địa điểm thực hiện nhiệm vụ, đánh giá hiện trạng công tác BVMT biển tại địa phương; Xây dựng nội dung tuyên truyền, nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi, giảm thiểu phát sinh chất thải nhựa dùng một lần, túi nilon khó phân hủy trong hoạt động du lịch biển tại Hà Tĩnh; Xây dựng nội dung tuyên truyền giá trị ĐDSH của biển, đảo Việt Nam nói chung và của tỉnh Hà Tĩnh qua đó nâng cao nhận thức của các bên có liên quan trong việc bảo vệ môi trường, bảo tồn ĐDSH góp phần phát triển du lịch bền vững; Hỗ trợ trang thiết bị thu gom, phân loại rác tại nguồn; Tổ chức ra quân: Thu gom, phân loại rác thải nhựa, bàn giao rác thải cho đơn vị chuyên trách làm đồ dùng, vật dụng từ đồ nhựa bỏ đi; Tiến hành phân loại và thu dọn rác thải nhựa, đồ rác thải nhựa, túi nilon dùng một lần của khách du lịch dọc bãi biển Thiên Cầm.

L.SƠN

Một ngọn lửa...

(Tiếp theo trang 1)

Một cựu cán bộ phong trào đấu tranh giải phóng tại Chiến khu Quảng Đà cũ nhìn nhận, đây thực sự là những ngày tháng "rất nóng", làm ông gợi nhớ lại khí thế hừng hực cách mạng sau tháng 4.1975. Song khác với quá khứ, câu chuyện chấn chỉnh, cải cách hành chính hôm nay lại có một tâm thế đặc biệt.

Đó là công cuộc nhận dạng lại trách nhiệm của chính mình ở mỗi đảng viên, cán bộ công chức trong guồng máy quản trị xã hội; là kết quả chấn chỉnh rất cần thiết của cả một hệ thống chính trị các cấp, nhằm tinh giản tốt nhất điều kiện làm việc, phục vụ nhân dân; là sự đồng tình, chấp nhận, ủng hộ của những người dân trong cuộc sống bộn bề trăn trở.

Điều quan trọng là cả một chuyển biến lớn lao này của đất nước, lại chỉ diễn ra trong một chặng thời gian rất ngắn, rất gấp, khiến nhiều người giật mình, nhiều người dường như không "bám kịp" tốc độ chuyển biến.

Có rất nhiều hoàn cảnh, tâm sự, cảnh ngộ của những người trong cuộc cải cách đã và đang diễn ra, lo lắng có, day dứt có..., song đều cố gắng vun vén để hoàn thành đúng vị trí, phận sự được giao. Mạng xã hội hiện nay là nơi biểu hiện những tâm tư, tình cảm ấy, dù vẫn còn ẩn giấu, ngại ngần, nhưng rất thật để mỗi người cảm nhận được áp lực thay đổi nặng nề đến thế nào.

Ngày 1.7 được đánh dấu thành một "chấm than lớn", gom rất nhiều sự kiện, sự việc, kế hoạch hành động đồng thời xảy ra. Cả nước sẽ định vị rõ hai cấp hành chính cơ sở, vị trí các xã, phường bật lên quan trọng; nhiều tỉnh, thành công bố sáp nhập địa giới, "chuyển hệ tư tưởng" đội ngũ từ các địa hạt quản lý riêng lẻ hòa vào dòng chảy thời sự lớn...

Rồi mốc thực hiện đưa công tác bảo mật dữ liệu quốc gia vào hoạt động, đánh dấu sự kiện chuyển đổi số trọng yếu nhất của nền hành chính Việt Nam. Bảo hiểm y tế cũng có sự thay đổi, hướng đến cơ hội toàn dân thụ hưởng chung một chính sách "vì quyền lợi người dân"...

"Ba sẵn sàng" mà người cựu cán bộ phong trào nhấn mạnh, ở giai đoạn hiện nay, cần được biểu hiện cụ thể và chân xác với mỗi người trong cuộc.

Đó là sự sẵn sàng của một nền hành chính mới, tinh gọn hai cấp và lấy thái độ phục vụ làm cốt lõi, thay cho thái độ quản lý lâu nay. Có rất nhiều yêu cầu phải đặt ra cho mọi cá nhân tham gia vào bộ máy hành chính mới này, quan trọng nhất là nhận thức, tư tưởng của mỗi người phải chuyển đổi mạnh mẽ, gắn chặt với từng phần trách nhiệm đảm đương, hướng đến tiêu chí phục vụ, đáp ứng tốt nhất yêu cầu của người dân, của xã hội, của xu thế phát triển.

Đó là sự sẵn sàng của những con người trong bối cảnh làm việc mới, thân ái và hợp tác hơn. Yêu cầu cải cách sẽ buộc nhiều thành viên công chức phải di chuyển, đổi nơi làm việc, đổi cả lối sinh hoạt đã quen... Vậy thì ở những nơi sẽ đến ấy, đồng đội, đồng nghiệp có sẵn sàng kết nối, tạo điều kiện giúp đỡ, sẻ chia, thân thiện, hòa đồng cùng nhau không, là cả một vấn đề.

Cuối cùng, đó là sự cộng hưởng, ủng hộ, sẵn sàng đồng cảm của người dân, của cộng đồng xã hội, với những thay chuyển, đòi hỏi đổi mới nhận thức và cả thói quen, quan niệm giao tiếp, làm việc lâu nay với công chức nhà nước. Phải là sự hợp tác thế nào, tử tế ra sao, mỗi người mới cùng chung tay chuyển hóa các quan hệ hành chính cũ sang phong cách mới, chủ động tự giác hơn.

Cải cách hành chính hôm nay không còn là khẩu hiệu hay nhiệm vụ riêng của bộ máy công quyền, mà là hành trình chung của toàn xã hội. Tinh thần "ba sẵn sàng" đang trở lại, không còn là tiếng gọi từ chiến khu, mà là lời hiệu triệu trong từng công sở, từng khu dân cư, từng con người đang sống và làm việc giữa thời đại chuyển mình.

Câu hỏi đặt ra, không chỉ là Nhà nước đã sẵn sàng, mà là: Chúng ta, mỗi người dân, mỗi cán bộ, có sẵn sàng đổi thay, thích ứng và hành động để thắp lên một nền hành chính thực sự vì dân, vì tương lai đất nước? ■

NGÀY LÀM VIỆC ĐẦU TIÊN CỦA MÔ HÌNH ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH HAI CẤP:

Bước chuyển mình lịch sử của dân tộc

● NHÓM P.V

Sáng 1.7.2025, chính quyền hai cấp đã chính thức vận hành trên cả nước theo Luật Tổ chức chính quyền địa phương (sửa đổi) số 65/2025/QH15, đánh dấu mốc lịch sử trong cải cách hành chính, tinh gọn bộ máy, tăng cường hiệu quả quản trị địa phương.

Tại Lễ kỷ niệm 110 năm Ngày sinh Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh, Tổng Bí thư Tô Lâm cho biết, hôm nay (1.7) 34 tỉnh, thành với 3.321 phường, xã, đặc khu bước vào ngày làm việc đầu tiên của mô hình đơn vị hành chính hai cấp, và nhấn mạnh: "Đây là bước chuyển mình lịch sử của dân tộc".

Kỳ vọng tương lai xán lạn của dân tộc

Sáng ngày 1.7, khi ánh bình minh vừa ló rạng, hơn 18.491 ngôi chùa, cơ sở thờ tự của Phật giáo trên khắp cả nước đã đồng loạt cử ba hồi chuông, trống Bát Nhã, tạo nên một bản hòa âm tâm linh hùng tráng, vang vọng khắp đất trời. Hồi chuông ngân vang đã đánh dấu ngày đầu tiên vận hành mô hình đơn vị hành chính hai cấp, một bước ngoặt lịch sử trong công cuộc cải cách hành chính quốc gia.

Từ những ngôi chùa cổ kính như Quán Sứ, Trấn Quốc ở Hà Nội, Việt Nam Quốc Tự (TP. HCM), đến các thiền tự trên đỉnh Fansipan hay núi Chứa Chan, tất cả cùng hòa nhịp trong khoảnh khắc thiêng liêng, cầu nguyện cho quốc thái dân an, đất nước hanh thông. Tại chùa Quán Sứ, hai chư tăng thực hiện nghi thức trang nghiêm, thu hút hàng trăm phật tử. Ở Việt Nam Quốc Tự, Hòa thượng Thích Lệ Trang chủ trì khóa lễ với hơn 500 người dân và phật tử cùng tụng kinh, thắp nến. Những ngôi chùa vùng cao như Bảo An Thiền Tự trên Fansipan hay Linh Sơn Tiên Thạch Tự trên núi Bà Đen cũng rực rỡ ánh nến, hòa quyện tiếng chuông trống giữa không gian núi rừng hùng vĩ. Ngay những ngôi chùa nhỏ ở vùng sâu, vùng xa đều góp phần tạo nên sự đồng điệu, thể hiện tinh thần Phật giáo đồng hành cùng dân tộc. Người dân khắp nơi bày tỏ niềm xúc động sâu sắc.

Chị Vũ Thị Hằng ở Hà Nội chia sẻ rằng, tiếng chuông như đánh thức kỳ vọng về một đất nước đổi mới, tương lai xán lạn của dân tộc. Bà Nguyễn Thị Kiều Thu ngụ tại TP.HCM cho biết, dù không ngủ cả đêm để đến chùa sớm nhưng vẫn cảm nhận được sự bình an khi nghe trống Bát Nhã. Sự kiện không chỉ mang ý nghĩa tâm linh mà còn là minh chứng cho sức mạnh đoàn kết, khi hàng ngàn phật tử và người dân cùng hướng về một mục tiêu chung: Cầu nguyện cho đất nước thịnh vượng, nhân dân an lạc.

Cải cách như thế này đã thỏa mãn lòng dân

Trong ngày đầu tiên thực hiện mô hình đơn vị hành chính hai cấp, tại Hà Nội, người dân bày tỏ hài lòng khi được hỗ trợ tối đa khi đến các phường, xã thực hiện các thủ tục, giấy tờ. Các trụ sở phường, xã trên địa bàn rực rỡ cờ hoa, cán bộ công chức quyết tâm cao nhằm xây dựng mô hình chính quyền phục vụ "Tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả". Nam công chức trong trang phục lịch sự, gọn gàng, còn công chức nữ trong trang phục áo dài tạo ấn tượng đẹp với người dân trong ngày đầu tiên khi xã, phường mới cùng mô hình mới đi vào hoạt động.

Sáng sớm nay, tại phường Định Công, người dân đến và chờ tới lượt được phục vụ. Số lượng cũng không quá đông so với trước đây. Người dân được chào đón từ ngoài sảnh và được hướng dẫn tận tình, chu đáo. Ông Nguyễn Ngọc Huỳnh, 72 tuổi (phường Định Công) là thương binh cho biết đến để thực hiện thủ tục đăng ký đất đai lần đầu theo quy định mới. Ông Huỳnh bày tỏ rất hài lòng khi được các cán bộ, công chức của phường giải đáp tận tình để hoàn thành thủ tục mua bán hợp pháp, đảm bảo quyền lợi cho người dân. Cùng với đó, ông được các luật sư của Đoàn Luật sư Hà Nội có mặt tại phường tư vấn, hỗ trợ nhiệt tình và miễn phí. "Việc bỏ cấp trung gian là quận, huyện và thực hiện thủ tục tại cấp phường, xã rất nhanh chóng cho người dân, đảm bảo quyền và lợi ích chính đáng của người dân, tôi rất phấn khởi. Vào trụ sở phường mới, tôi thấy công chức quy củ, chu đáo và hỗ trợ rất nhiệt tình. Tôi thấy trước đây, công chức đã tận tình, nhưng hôm nay tôi thấy họ nhiệt tình, tận tình hơn. Việc cải cách hành chính đã thỏa mãn lòng dân, chúng tôi thấy quyền công dân được tôn trọng", ông Huỳnh cho biết.

Trong khi đó, chị Đinh Kim Anh đang sinh sống tại Định Công cũng ấn tượng với sự nhiệt tình, chu đáo khi đến thực hiện các thủ tục giấy tờ. "Trước đây, mình cũng đến chính quyền phường nhưng không được giải đáp, không giải quyết được cho mình. Chỉ trong sáng nay, đến với chính quyền phường mới với mô hình mới, cán bộ, công chức giải đáp, giải thích tận tình những điểm nào mà bị "tắc" trước đây. Những gì ở mô hình phường cũ không làm được thì hôm nay đã giải quyết được chỉ trong một buổi sáng. Tôi rất hài lòng", chị Kim Anh nói. Cũng trong sáng qua, các luật sư của Đoàn Luật sư Hà Nội cũng có mặt tại 96 xã, phường của Hà Nội để hỗ trợ pháp lý miễn phí cho người dân tại các điểm phục vụ hành chính công. Đợt đầu tiên, dự tính các luật sư sẽ hỗ trợ người dân khoảng 1 tháng kể từ ngày mô hình chính quyền hai cấp đi vào hoạt động chính thức. Luật sư Nguyễn Mai Anh cùng luật sư Vũ Tiến Vinh (Đoàn Luật sư Hà Nội), đã trực tại điểm hành chính công phường Định Công. Hai luật sư đã tham gia tư vấn, hướng dẫn, hỗ trợ các thủ tục hành chính cho người dân. Chỉ trong buổi sáng, đã có 10 trường hợp đến tham vấn, đề nghị luật sư giải đáp, hướng dẫn. Luật sư Nguyễn Mai Anh cho biết, đa số các trường hợp người dân hỏi và được các luật sư tư vấn, giải đáp miễn phí liên quan đến các vấn đề pháp lý xung quanh lĩnh vực đất đai. "Chúng tôi tự nguyện và hoàn toàn tư vấn với trách nhiệm cao nhất và vì lợi ích của cộng đồng", luật sư Nguyễn Mai Anh nói.

Trao đổi với phóng viên *Văn Hóa*, ông Nguyễn Cao Cường, Phó Chánh Văn phòng phường Khương Đình cho biết, "sáng nay người dân đến đông nhưng không có sự tăng đột biến, cũng không quá tải bởi chỉ những người có việc thực sự cần thiết mới đến làm các thủ tục, giấy tờ. Người dân đến chủ yếu yêu cầu chứng thực, công chứng, hộ tịch (khai sinh, kết hôn)".

Đảm bảo người dân không bị gián đoạn

Cùng với các địa phương trên cả nước, TP Đà Nẵng chính thức vận hành mô đơn vị hành chính hai cấp. Ghi nhận tại nhiều địa phương cho thấy không khí làm việc diễn ra khẩn trương, nghiêm túc và vô cùng hòa nhã.

Tại Trung tâm phục vụ hành chính công phường Hòa Khánh, ngay từ đầu giờ sáng đã có nhiều người dân đến thực hiện các giao dịch hành chính. Để đảm bảo hoạt động thông suốt trong ngày đầu vận hành mô hình mới, chính quyền phường đã chủ động bố trí đầy đủ cán bộ hướng dẫn, đồng thời huy động đoàn viên, thanh niên hỗ trợ người dân trong quá trình lấy số thứ tự và sử dụng thiết bị điện tử. Trung tâm hiện có 7 quầy tiếp nhận hồ sơ, gồm 2 quầy thuộc chi nhánh Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất và 5 quầy giải quyết các thủ tục hành chính khác. Mỗi quầy đều được bố trí 2 cán bộ nhằm đảm bảo hiệu suất xử lý trong điều kiện lượng hồ sơ dồn từ cấp quận về phường trong ngày đầu tiên.

Trụ sở UBND phường Hồng Hà (Hà Nội) trong ngày làm việc đầu tiên của mô hình đơn vị hành chính hai cấp

Ảnh: TR.HUẤN

Cán bộ phường Định Công (Hà Nội) hướng dẫn người dân làm thủ tục **Ảnh: H.AN**

Ông Trần Văn Thể, Phó Giám đốc Trung tâm phục vụ hành chính công phường Hòa Khánh cho biết: "Là ngày đầu triển khai mô hình đơn vị hành chính hai cấp, toàn bộ hồ sơ và thủ tục hành chính từ quận chuyển về phường nên lượng người dân đến giao dịch rất đông. Nhìn chung, công tác vận hành đến nay diễn ra suôn sẻ. Với các thủ tục hành chính thiết yếu như khai sinh, khai tử, xác nhận tình trạng hôn nhân hay chứng thực, chúng tôi đều cố gắng giải quyết và trả kết quả ngay trong ngày để đảm bảo người dân không bị gián đoạn, bởi đây là nhu cầu cấp thiết nhất". Tại xã Bà Nà, không khí làm việc cũng diễn ra sôi động từ sáng sớm. Bà Nguyễn Thị Vân (trú tại xã Bà Nà) cho biết, đến đây lo công việc từ sáng sớm, tuy người dân đến làm thủ tục hành chính khá đông nhưng mọi người vẫn giữ được trật tự, đồng thời được sự hướng dẫn tận tình, chu đáo của các cán bộ nên không ai gặp trở ngại gì.

"Dù là vận hành mới nhưng tôi thấy các cán bộ cơ quan nhà nước vẫn giữ thái độ phục vụ nghiêm túc, tận tình và kiên nhẫn giải thích cặn kẽ với người dân về cách sử dụng công nghệ trong giao dịch hành chính, nên chúng tôi thấy bớt lo lắng". Giống như bà Vân, đa phần người dân ở đây cũng bày tỏ sự tin tưởng vào bộ máy chính quyền mới và cho biết nhân dân luôn ủng hộ chủ trương, chính sách pháp luật của Nhà nước.

Bà Trần Tiên Nhiên, người đầu tiên đến làm thủ tục tại phường Cầu Kiệu (TP.HCM) vui mừng cho biết: "Rất thuận tiện. Cán bộ hướng dẫn tận tình"
Ảnh: S.G

Người dân phường Hòa Khánh (TP Đà Nẵng) vui mừng vì được giải quyết chu đáo
Ảnh: N.HÀ

Nền hành chính hiện đại, gần gũi và thân thiện

Là người đầu tiên đến làm thủ tục hành chính tại Trung tâm Phục vụ hành chính công phường Cầu Kiệu (TP.HCM) trong ngày làm việc đầu tiên của bộ máy chính quyền mới, chị Trần Tiểu Nhiên cho biết, khi vừa bước chân vào cửa Trung tâm Phục vụ hành chính công, các cán bộ làm việc ở đây đã tận tình hướng dẫn. Do còn một số thông tin và nội dung chưa được cập nhập lên hệ thống Cổng Dịch vụ công Quốc gia nên chị chưa thể đăng ký thủ tục xác định tình trạng hôn nhân qua cổng, nhưng chị đã được cán bộ nơi đây linh động giải quyết hồ sơ giấy trước nên chỉ vài phút sau chị đã nhận được phiếu hẹn trả kết quả.

Ghi nhận tại Trung tâm Phục vụ hành chính công phường Xuân Hòa (TP.HCM) cho thấy, để phục vụ tốt hơn nhu cầu giải quyết thủ tục hành chính cho người dân, chính quyền mới đã bố trí các bàn hướng dẫn cùng tình nguyện viên túc trực nhằm hỗ trợ người dân một cách nhanh chóng. Bà Hoàng Yến, vừa xong thủ tục hành chính tại Trung tâm Phục vụ hành chính công phường Xuân Hòa, phấn khởi chia sẻ: "Với Trung tâm Phục vụ hành chính công văn minh và hiện đại, sự đón tiếp người dân thân thiện, tinh thần làm việc chuyên nghiệp của cán bộ, tôi tin rằng mọi nhu cầu về thủ tục hành chính của người dân đều được giải quyết một cách nhanh chóng và hiệu quả". Theo bà Nguyễn Thanh Xuân, Bí thư Đảng ủy phường Xuân Hòa, với tinh thần không để xảy ra gián đoạn trong giải quyết thủ tục hành chính cho người dân và doanh nghiệp, việc vận hành thông suốt Trung tâm Phục vụ hành chính công của phường được xác định là ưu tiên hàng đầu và tập trung mọi nguồn lực để phục vụ tốt hơn nhu cầu của người dân.

Tại phường Thủ Đức (TP. HCM), cán bộ công chức phường đã ổn định vị trí tại Trung tâm Phục vụ hành chính công, sẵn sàng tiếp nhận và giải quyết thủ tục hành chính cho người dân. Việc vận hành thử nghiệm trước khi đi vào hoạt động chính thức đã giúp cán bộ phường linh hoạt hơn trong việc hỗ trợ, xử lý các công việc cho người dân ngay ngày đầu vận hành. Bà Nguyễn Thị Mai Trinh, Chủ tịch UBND phường Thủ Đức cho biết, UBND phường đã đề ra các nhiệm vụ trọng tâm trong thời gian tới, trong đó ưu tiên hàng đầu là giải quyết nhanh chóng các thủ tục hành chính cho người dân và doanh nghiệp, đồng thời đẩy mạnh đầu tư hoàn thiện hạ tầng đô thị hiện đại. Đặc biệt, trong 6 tháng cuối năm, phường sẽ tập trung cao độ cho việc ổn định tổ chức bộ máy hành chính sau sáp nhập và chuẩn bị tổ chức thành công Đại hội Đảng bộ phường mới. Trong khi đó, Bí thư Đảng ủy phường An Khánh (TP. HCM), ông Hoàng Tùng, cam kết triển khai đồng bộ các giải pháp để tối ưu hóa quy trình giải quyết thủ tục hành chính, đảm bảo tính minh bạch, công khai và hiệu quả, góp phần xây dựng một nền hành chính hiện đại, gần gũi và thân thiện...

Ghi nhận ở ba địa phương lớn nhất cả nước (Hà Nội, Đà Nẵng và TP.HCM), nhóm phóng viên *Văn Hóa* nhận thấy, trong ngày làm việc đầu tiên của mô hình đơn vị hành chính hai cấp, người dân đến làm thủ tục tỏ ra rất hài lòng, phấn khởi vì những việc riêng của của mình đã được giải quyết nhanh gọn, chu đáo, còn cán bộ, công chức, viên chức ở nhiều phường, xã với tâm thế phục vụ người dân là trên hết nên tận tình hướng dẫn và giúp đỡ người dân. Một chương mới của dân tộc đã mở ra, kỳ vọng vào sự phát triển nhanh và bền vững của đất nước. ■

Từ đồng bằng ra hải đảo, từ miền ngược về miền xuôi, nhóm phóng viên *Văn Hóa* tiếp tục ghi nhận những ý kiến, kiến nghị từ cán bộ, công chức đến người dân: Có đôi phần bỡ ngỡ nhưng cũng rất hài lòng.

Mở ra tầm nhìn và cơ hội phát triển mới

Tỉnh Khánh Hòa cùng các địa phương khác trên cả nước chính thức vận hành mô hình đơn vị hành chính hai cấp. Sự kiện này đánh dấu một cột mốc lịch sử quan trọng trong tiến trình cải cách hành chính quốc gia. Chị Đinh Thị Kim Ngân, cán bộ Trung tâm Phục vụ hành chính công thuộc UBND phường Nha Trang không giấu nổi niềm vui: "Ngày đầu tiên làm việc theo mô hình mới, tôi thấy rất phấn khởi. Người dân đến giao dịch khá đông, ai nấy đều được hướng dẫn tận tình, các thủ tục hành chính diễn ra nhanh chóng, gọn gàng và thông suốt".

Kiểm tra tại Trung tâm, ông Trần Xuân Tây, Chủ tịch UBND phường Nha Trang cho biết, hầu hết cán bộ, viên chức đều hân hoan và nhận thức rõ trách nhiệm mới của mình. "Sau lễ chào cờ, anh em cán bộ, viên chức đã tập trung ngay vào công việc", ông nói. Nhân dịp này, Chủ tịch UBND tỉnh Khánh Hòa Trần Quốc Nam đã gửi thư kêu gọi toàn thể nhân dân, cán bộ, công chức, viên chức, cộng đồng doanh nghiệp và nhà đầu tư trên địa bàn. Trong thư, Chủ tịch Trần Quốc Nam nhấn mạnh, việc sắp xếp các đơn vị hành chính không chỉ tinh gọn bộ máy, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước mà còn mở ra tầm nhìn và cơ hội phát triển mới cho Khánh Hòa. Ông khẳng định mục tiêu lớn lao này sẽ không thể thành công nếu thiếu đi sự chung sức, đồng lòng của toàn thể đồng bào...

Vận hành thuận lợi, nhanh chóng

Có mặt từ đầu giờ sáng ngày 1.7 ở Trung tâm Phục vụ hành chính công phường Kim Long (TP Huế), bà Trần Thị Lâm (67 tuổi) được cán bộ hướng dẫn và xử lý hồ sơ nhanh chóng. Theo bà Lâm, "khoảng gần 10 phút, thủ tục xác nhận tình trạng hôn nhân của con trai tôi đã được cán bộ giải quyết xong, tôi thấy công tác tiếp đón và hướng dẫn thực hiện thủ tục hành chính ở phường mới rất thuận lợi, nhanh chóng, hiệu quả". Phường Kim Long là phường mới được sắp xếp từ ba phường cũ gồm Kim Long, Hương Long và Long Hồ của quận Phú Xuân, thành phố Huế, có quy mô diện tích hơn 90 km² và dân số gần 49.000 người.

Trong khi đó, tại phường Phú Xuân, đơn vị hành chính cấp xã có quy mô dân số lớn nhất của thành phố Huế với hơn 130.000 người, ghi nhận cho thấy số lượng người dân đến thực hiện thủ tục hành chính trong ngày 1.7 khá đông, nhất là mảng Tư pháp hộ tịch; Địa chính, môi trường; Y tế, giáo dục, văn hóa… Chủ tịch UBND phường Phú Xuân Nguyễn Việt Bằng cho biết, do quy mô dân cư lớn nhất của TP Huế nên địa phương đã có chuẩn bị cơ sở vật chất, hạ tầng phục vụ người dân thông suốt khi thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp. Chính quyền đã bố trí lực lượng hướng dẫn người dân đến giao dịch thủ tục hành chính, hướng dẫn cho người dân tiếp nhận, kê khai số hóa thủ tục hành chính.

Theo ông Nguyễn Thanh Bình, Phó Chủ tịch Thường trực UBND thành phố Huế, đến 10 giờ ngày 1.7, khi thực hiện hoạt động của chính quyền địa phương hai cấp, địa phương đã tiếp nhận khoảng 380 hồ sơ thủ tục hành chính của người dân. Cơ bản các hồ sơ được tiếp nhận thuận lợi và xử lý, giải quyết theo đúng trình tự. Cũng đã có một số trục trặc nhưng trên cơ sở kiểm tra, giám sát, và điều hành bằng hệ thống CNTT, cơ bản các đơn vị đã vận hành tốt, thuận lợi.

Khởi đầu mới từ tinh thần phục vụ dân

Sáng đầu tháng 7, tại Trung tâm Phục vụ hành chính công các phường Sầm Sơn và Nam Sầm Sơn, Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa Đỗ Minh Tuấn đã trực tiếp kiểm tra công tác vận hành mô hình chính quyền mới. Ghi nhận thực tế cho thấy, bộ máy được tổ chức bài bản, cán bộ công chức làm việc nghiêm túc, nền nếp, cơ sở vật chất được đầu tư đồng bộ, hiện đại. Dù là ngày đầu tiếp nhận công việc trong diện mạo mới, số lượng người dân đến làm thủ tục tương đối lớn, nhưng các yêu cầu đều được tiếp nhận, giải quyết đúng quy trình, không để xảy ra tình trạng ùn ứ, chậm trễ.

Chủ tịch UBND tỉnh ghi nhận tinh thần trách nhiệm cao của đội ngũ cán bộ, công chức tại hai phường, đồng thời nhấn mạnh vai trò đặc biệt quan trọng của các Trung tâm Phục vụ hành chính công cấp xã trong mô hình chính quyền hai cấp. Đây là nơi gần dân nhất, trực tiếp tiếp nhận và giải quyết thủ tục hành chính cho người dân, vì vậy cần được đầu tư kỹ lưỡng về con người và cơ sở vật chất. Ông yêu cầu Trung tâm cấp tỉnh tăng cường hỗ trợ cấp xã về kỹ thuật, hướng dẫn thực thi gắn với các khẩu hiệu hành động như "5 biết" (biết nghe dân nói, biết nói dân hiểu, biết làm dân tin, biết xin lỗi, biết cảm ơn) và "3 không" (không phiền hà, không né tránh, không trễ hẹn).

Ngày đầu tiên triển khai mô hình chính quyền hai cấp tại Thanh Hóa đã để lại nhiều dấu ấn tích cực. Từ sự chủ động của lãnh đạo đến tinh thần tận tụy của cán bộ, công chức, tất cả đều hướng tới mục tiêu phục vụ người dân hiệu quả hơn. Đây chính là bước khởi đầu quan trọng để hiện thực hóa mục tiêu xây dựng nền hành chính hiện đại, minh bạch, vì nhân dân phục vụ.

KHÍ THẾ HÂN HOAN NGÀY ĐẦU VẬN HÀNH:

Cán bộ nhiệt tình, người dân phấn khởi

● **Nhóm P.V**

Cùng với Hà Nội, TP.HCM và Đà Nẵng, các địa phương khác trên cả nước cũng đã chính thức bước vào ngày làm việc đầu tiên của mô hình đơn vị hành chính hai cấp với khí thế hân hoan, tràn ngập cảm xúc.

Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa Đỗ Minh Tuấn động viên người dân đến làm thủ tục hành chính tại phường Sầm Sơn
Ảnh: N.LINH

Cán bộ hướng dẫn rõ ràng, xử lý nhanh gọn

Tại 130 đơn vị hành chính cấp xã, phường sau sáp nhập trên địa bàn tỉnh Nghệ An, không khí làm việc diễn ra khẩn trương, nghiêm túc; các Trung tâm Hành chính công vận hành thông suốt, người dân được tiếp đón, hướng dẫn tận tình. Tại phường Thành Vinh, đơn vị mới thành lập trên cơ sở sáp nhập 6 phường, lượng công dân đến giao dịch trong sáng 1.7 khá đông. Tuy nhiên, nhờ chuẩn bị kỹ lưỡng về cơ sở vật chất, dữ liệu tích hợp và phân công rõ ràng, việc tiếp nhận, giải quyết hồ sơ diễn ra nhanh chóng, trật tự.

Chị Nguyễn Thị Nga, người dân phường Thành Vinh bày tỏ: "Lần đầu làm thủ tục cấp đổi bìa đất tại trung tâm, tôi cảm thấy hài lòng vì cán bộ hướng dẫn rõ ràng, xử lý nhanh gọn". Theo ông Nguyễn Văn Linh, Phó Giám đốc Trung tâm Phục vụ hành chính công phường Thành Vinh cho biết: "Việc triển khai mô hình chính quyền hai cấp là bước đi đúng đắn, hướng tới xây dựng nền hành chính hiện đại, tinh gọn, phục vụ hiệu quả hơn cho người dân. Trung tâm đặt tại số 152 Đinh Công Tráng, vị trí thuận tiện giao dịch. Trong tương lai, đây không chỉ là nơi tiếp nhận, trả hồ sơ mà còn là cầu nối giữa chính quyền và nhân dân".

Không khí làm việc đầy khẩn trương, trách nhiệm tại phường Thành Vinh (Nghệ An)
Ảnh: P.NGÂN

Cán bộ UBND phường Kim Long (TP Huế) tận tình hướng dẫn người dân làm thủ tục
Ảnh: S.THÙY

Tại xã Mường Típ, cách trung tâm tỉnh Nghệ An khoảng 280 km. Xã giáp Mường Xén ở phía Đông, Na Ngoi ở phía Đông Nam và có đường biên giới dài 51 km với Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào ở phía Bắc, Tây và Tây Nam. Đơn vị mới hợp nhất từ hai xã Mường Típ và Mường Ải kỳ vọng về một bộ máy tinh gọn, hiệu quả, thực sự gần dân. Trung Sơn là xã miền núi đặc biệt khó khăn của tỉnh Phú Thọ, với dân số hơn 6.200 người, chủ yếu là người đồng bào dân tộc thiểu số như Mường, Dao, Mông...

"Hôm nay tôi vui lắm"

Trong sáng sớm 1.7, rất đông người dân đã đến Trung tâm Phục vụ hành chính công phường Việt Trì (Phú Thọ) để làm thủ tục; được cán bộ hướng dẫn tận tình, công việc hoàn thiện nhanh chóng. Đến làm thủ tục trong ngày đầu tiên hoạt động của bộ máy chính quyền hai cấp tại xã Trung Sơn, người dân mang theo niềm tin và phiên họp đầu tiên của HĐND, UBND xã diễn ra trong không khí nghiêm túc, quyết tâm. Bà Vi Thị Quyên, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã nhấn mạnh: "Hôm nay là thời khắc lịch sử không chỉ với Mường Típ mà với từng cán bộ, đảng viên và người dân trên địa bàn. Việc tổ chức lại bộ máy chính quyền là cơ hội để nâng cao năng lực điều hành, xây dựng chính quyền tinh gọn, hiệu quả hơn".

Tổng số cán bộ, công chức, viên chức sau sắp xếp tại xã Trung Sơn là 36 người. Ngay từ sáng sớm, nhiều người dân đã đến Trung tâm Hành chính công xã Trung Sơn để xin xác nhận hồ sơ, làm giấy tờ đất đai, hộ tịch…; đều được hướng dẫn tận tình. Các vị trí công tác đã được phân công rõ ràng, cán bộ ổn định nơi làm việc. Chị Giàng Thị BLồng (người dân tộc Mông, ở khu Nhồi) chia sẻ, chị vừa sinh con thứ 3. Hiện cháu bé được hơn 3 tháng tuổi. "Hôm nay tôi ra xã làm thủ tục hưởng chế độ hỗ trợ 750 nghìn đồng/tháng cho con. Dù đến Trung tâm Hành chính công xã khá sớm, nhưng tôi được các cán bộ hướng dẫn tận tình, chu đáo. Công việc nhanh chóng được thực hiện, không mất nhiều thời gian. Tôi vui lắm. Cảm ơn Đảng, Nhà nước", chị Giàng Thị BLồng vui vẻ nói.

Trụ sở UBND phường Nam Nha Trang (Khánh Hòa) được trang hoàng cờ hoa chào đón người dân đến làm thủ tục
Ảnh: X.HƯỚNG

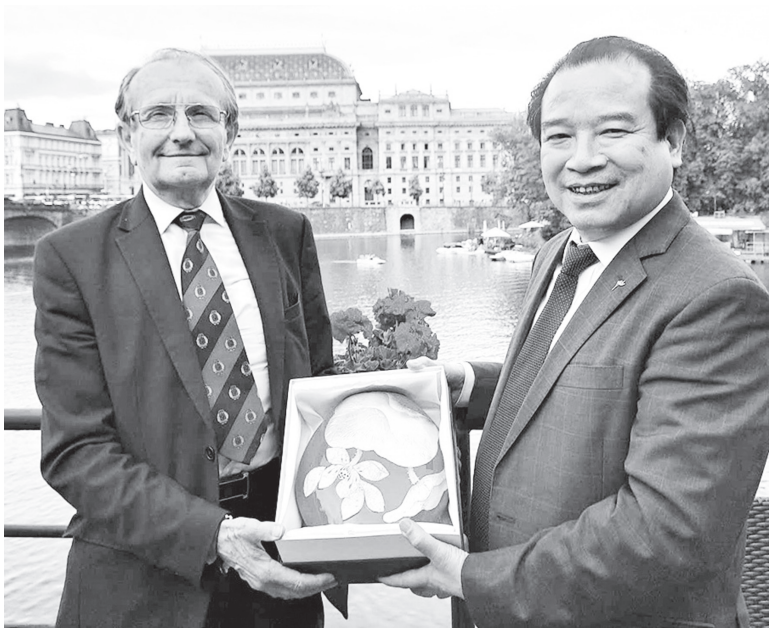
Mở ra cơ hội phát triển mới

Từ ngày 1.7, tên gọi "huyện đảo Lý Sơn" chính thức đi vào quá khứ, nhường chỗ cho một danh xưng mới: Đặc khu Lý Sơn. Ông Phạm Văn Tân, người dân trên đảo chia sẻ: "Ngày xưa, nghe tin huyện đảo Lý Sơn được thành lập, người dân vui như Tết. Nay đổi tên thành đặc khu, nghe cũng lạ nhưng kỳ vọng nhiều hơn. Miễn sao dân sống tốt hơn, có đường sá, trường học, bệnh viện khang trang là mừng rồi".

Với tầm nhìn dài hạn, Đặc khu Lý Sơn sẽ vận hành nền hành chính phục vụ hiện đại, chuyên nghiệp, đặt người dân và doanh nghiệp vào trung tâm. Kỳ vọng lớn của chính quyền là nâng cao hiệu quả hoạt động tổ chức chính trị, hành chính, thúc đẩy phát triển kinh tế, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho nhân dân. Ông Phan Đình Mười, người dân đảo gửi gắm: "Nguyện vọng của bà con là chính quyền đặc khu cần có các chương trình hỗ trợ rõ ràng cho nghề biển và phát triển du lịch. Hai ngành này là trụ cột để Lý Sơn thực sự trở thành đặc khu kiểu mẫu".

Bí thư đặc khu Lý Sơn Nguyễn Minh Trí cho biết: "Giờ đây, khi trở thành đặc khu, Lý Sơn được kỳ vọng sẽ có cơ chế đặc thù, mở ra cơ hội phát triển mới. Bởi lẽ, mô hình phát triển tại nơi này vẫn không thay đổi đó là phát triển du lịch bền vững. Khi có cơ chế đặc thù, việc hiện thực hóa quy hoạch để trở thành trung tâm du lịch sẽ nhanh hơn". ■

Chạm vào trái tim châu Âu bằng bản sắc Việt

Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Hà Văn Siêu trao quà lưu niệm tặng ông Václav Aubrecht, công dân Cộng hòa Czech đã có 106 lần đến thăm Việt Nam

● **NGỌC DIỆP - ĐẶNG THỦY (từ Đức)**

Chương trình xúc tiến du lịch Việt Nam tại Ba Lan, Czech và Đức không đơn thuần là hành trình tìm kiếm lượng khách, mà là chiến lược dài hạn nhằm khẳng định vị thế của Việt Nam như một điểm đến cao cấp, giàu bản sắc và hấp dẫn trên trường quốc tế. Đây là bước đi thể hiện quyết tâm chuyển mình mạnh mẽ, đưa du lịch nước nhà thoát khỏi "vùng an toàn" và vươn tới những thị trường khó tính nhưng đầy tiềm năng.

Tái định vị Việt Nam giữa tâm châu Âu

Lễ hội văn hóa - du lịch và chương trình giới thiệu du lịch, ẩm thực, làng nghề Việt Nam, kết nối doanh nghiệp nhân Năm du lịch quốc gia - Huế 2025 tại thị trường châu Âu (Ba Lan, Czech, Đức) do Bộ VHTTDL tổ chức, diễn ra đến hết ngày hôm nay 2.7. Khách từ 3 thị trường này đều đang được miễn thị thực đơn phương tới Việt Nam, vì vậy, cần tập trung nguồn lực đẩy mạnh xúc tiến, quảng bá, tạo đà tăng trưởng ổn định trong thời gian tiếp theo.

Đông đảo người dân bản địa và cộng đồng kiều bào Việt Nam tại Ba Lan đã đến tham dự chương trình

Bên cạnh đó, năm 2025, thành phố Huế được lựa chọn là địa phương đăng cai tổ chức Năm du lịch quốc gia với chủ đề: *Huế - Kinh đô xưa, vận hội mới*. Năm du lịch quốc gia là sự kiện văn hóa, kinh tế, xã hội, du lịch tiêu biểu quy mô quốc gia và tầm cỡ quốc tế nên việc xúc tiến, quảng bá sự kiện này tại châu Âu là cần thiết, tạo đà trong việc phát triển du lịch địa phương cũng như cả nước.

Đây không chỉ là một chương trình xúc tiến, quảng bá đơn thuần, mà là "cú chuyển mình" chiến lược, hướng tới định vị lại hình ảnh Việt Nam trong tâm trí du khách Trung và Đông Âu - khu vực đang nổi lên như một thị trường nguồn tiềm năng nhất thế giới hậu đại dịch. Ba Lan, Czech, Đức - mỗi nước mang một cấu trúc thị trường khác nhau, nhưng đều có điểm chung: Người dân và du khách có xu hướng gia tăng chi tiêu cho các kỳ nghỉ dài ngày mang đậm dấu ấn văn hóa, thiên nhiên và nghỉ dưỡng.

Năm 2024, khách Đức chi hơn 118 tỉ USD cho du lịch outbound, xếp thứ 3 toàn cầu, và là thị trường chủ lực của Việt Nam tại châu Âu với gần 250.000 lượt. Ba Lan vươn lên là thị trường tăng trưởng nhanh nhất khu vực với 14,6 triệu lượt người ra nước ngoài. Czech tuy nhỏ hơn nhưng cũng ghi nhận lần đầu tiên hàng không vượt ô tô về tỷ lệ sử dụng trong kỳ nghỉ dài, tạo điều kiện thuận lợi cho các hành trình đến với Việt Nam.

Tại Warsaw (Ba Lan), lần đầu tiên Việt Nam tổ chức chương trình giới thiệu du lịch theo mô hình B2C ngay giữa thành cổ. Hãng hàng không LOT của Ba Lan đang xem xét mở lại đường bay thẳng tới TP.HCM như một cú hích hạ tầng đáng kỳ vọng.

Năm 2024, gần 26.000 lượt khách Czech đã đến với dải đất hình chữ S. Lần này, Trung tâm thương mại Sapa, "thủ phủ người Việt tại Praha", được chọn làm điểm kết nối doanh nghiệp, tận dụng chính cộng đồng người Việt làm cầu nối và "đối tác chiến lược" trong phát triển sản phẩm, tổ chức tour, truyền thông điểm đến.

Tại Đức, thị trường đã khai phá lâu hơn với việc tham dự thường xuyên các kỳ Hội chợ du lịch quốc tế ITB Berlin. Mới đây nhất, gian hàng du lịch Việt Nam tại ITB Berlin 2024 với quy mô 400m² bốn mặt mở là bước tiến mạnh mẽ, song yêu cầu tiếp cận thị trường này cũng trở nên khắt khe hơn. Khách Đức không chỉ tìm kiếm điểm đến đẹp, mà cần những trải nghiệm sâu sắc, đậm chất bản địa, được tổ chức bài bản, tinh tế và bền vững.

Cần một chiến lược sâu và dài

Những tín hiệu tích cực từ 3 thị trường nói trên là cơ hội, nhưng để biến cơ hội thành năng lực cạnh tranh thực sự, Việt Nam cần một chiến lược phát triển đồng bộ, không chỉ dừng lại ở xúc tiến, mà đi sâu vào cấu trúc thương hiệu điểm đến và phương thức tiếp cận du khách châu Âu.

Cần phải nhìn nhận thẳng thắn, việc chưa ký kết các văn kiện hợp tác song phương về du lịch với Ba Lan và Czech đang tạo ra khoảng trống lớn. Dù đã có Nghị quyết 11/NQ-CP miễn thị thực cho công dân các nước này với thời gian lưu trú đến 45 ngày, nhưng thiếu nền tảng pháp lý hợp tác sâu hơn sẽ khiến những nỗ lực xúc tiến có thể rơi vào thế ngắn hạn, cơ hội.

Bên cạnh đó, cần xem cộng đồng người Việt tại châu Âu không chỉ là kênh hỗ trợ, mà là một "hệ sinh thái mở rộng" của du lịch Việt Nam tại nước ngoài. Họ vừa gìn giữ văn hóa, vừa vận hành khách sạn, nhà hàng, doanh nghiệp lữ hành…, nghĩa là đã có sẵn hạ tầng, niềm tin và am hiểu thị trường sở tại. Chính sách xúc tiến nên tích hợp vai trò của kiều bào ta ở các thị trường này như một phần cấu thành trong chuỗi giá trị quốc gia, góp phần phát triển du lịch, từ sản phẩm đến truyền thông.

Về sản phẩm, thị trường châu Âu, đặc biệt là khách Đức, Czech, Ba Lan không còn ưa thích tour tuyến đại trà, đơn thuần ngắm cảnh. Điều họ muốn là được sống, được trải nghiệm trong không gian văn hóa, thưởng thức những món ăn có câu chuyện, gặp con người có chiều sâu, ở nơi mà mỗi trải nghiệm đều mang lại cảm xúc. Việt Nam đang có đầy đủ tài nguyên: Từ các di sản được UNESCO công nhận, biển đảo, núi rừng, ẩm thực, đến con người nồng hậu… nhưng cần được kể lại bằng một ngôn ngữ mới: Ngôn ngữ của phong cách sống và chiều sâu văn hóa chứ không phải chỉ là cảnh đẹp.

Quan trọng hơn, công nghệ và nguồn nhân lực cần phải bước vào "cuộc chơi". Khi người Đức tìm kiếm điểm đến trên OTA hay lập kế hoạch trên mạng xã hội, Việt Nam cần có mặt ở đó, với một hình ảnh nhất quán, dịch vụ phản hồi chuyên nghiệp, thông tin minh bạch và tiện ích số đầy đủ. Không thể cạnh tranh nếu sản phẩm tốt nhưng hệ sinh thái công nghệ yếu. Cũng không thể giữ chân khách nếu đội ngũ nhân lực thiếu năng lực ngôn ngữ, kỹ năng và văn hóa phục vụ.

Lễ hội văn hóa - du lịch tại châu Âu lần này là một chuỗi hoạt động xúc tiến, đồng thời đang mở ra cách tiếp cận mới: Quảng bá bằng bản sắc, thuyết phục bằng trải nghiệm, giữ chân bằng dịch vụ tinh tế. Tại Warsaw (Ba Lan), Praha (Czech) hay Munich (Đức), câu chuyện của Việt Nam đã được kể bằng âm nhạc, các món ăn, tà áo dài, chiếc nón lá, nụ cười người Việt... Ở đâu câu chuyện văn hóa, điểm đến Việt Nam cũng được đón nhận bằng tấm lòng rộng mở, sự chân thành, niềm yêu thích của người dân sở tại và cộng đồng kiều bào.

Đây cũng là lúc để Việt Nam chứng minh rằng, chúng ta không chỉ đẹp mà còn đủ chiều sâu, đủ chân thật, đủ chuyên nghiệp để là điểm đến xứng tầm trong hành trình của du khách châu Âu trong tương lai. ■

Sắc màu diễn xướng dân gian rực rỡ giữa lòng TP.HCM hiện đại

Cuối tuần qua, đường đi bộ Nguyễn Huệ đã trở thành không gian văn hóa sống động, khi chuỗi chương trình nghệ thuật truyền thống được tổ chức nhân kỷ niệm 327 năm hình thành vùng đất Sài Gòn - Chợ Lớn - Gia Định - TP.HCM (1698-2025); 49 năm thành phố mang tên Chủ tịch Hồ Chí Minh và chào mừng TP.HCM mới.

Sự kiện do Trung tâm Văn hóa và Triển lãm TP.HCM chủ trì, quy tụ hàng loạt loại hình diễn xướng dân gian tiêu biểu như: Đờn ca tài tử Nam Bộ, hát múa Bóng rỗi, dân ca Quan họ Bắc Ninh, Chầu văn, ca Huế… Các nghệ sĩ, nghệ nhân tên tuổi như NSƯT Huỳnh Khải, NSƯT Anh Tấn, Nghệ nhân Nhân dân Thanh Tuyết cùng các câu lạc bộ văn hóa - nghệ thuật của TP đã mang đến những màn trình diễn đặc sắc, thu hút đông đảo công chúng và du khách.

Mỗi đêm, sân khấu nghệ thuật lại rực sáng giữa lòng phố thị hiện đại, không chỉ tái hiện bản sắc dân tộc, mà còn phản ánh sức sống bền bỉ của các di sản văn hóa phi vật thể Việt Nam trong đời sống đương đại. Đặc biệt, Đờn ca tài tử, loại hình đã được UNESCO vinh danh, tiếp tục khẳng định vai trò là "cầu nối" tinh thần giữa các thế hệ người dân thành phố.

Sự kiện là điểm nhấn văn hóa đặc biệt trong hành trình quảng bá hình ảnh TP.HCM năng động, cởi mở nhưng vẫn đậm đà truyền thống. Đây cũng là lời khẳng định cho cam kết của TP trong việc bảo tồn, phát huy di sản, đồng thời phát triển du lịch văn hóa như một động lực phát triển bền vững trong tương lai.

THÙY TRANG

VĂN HÓA DÂN GIAN:

Mạch nguồn mới cho du lịch vùng cao

● **Bài, ảnh: T.KHÔI**

Từ đầu năm 2025, những thanh âm rộn ràng của điệu múa, câu hát dân gian lại vang lên rộn ràng khắp bản làng Lai Châu. Hội Văn học - Nghệ thuật tỉnh đã chung tay cùng các phòng ban văn hóa, chính quyền địa phương, từng bước khôi phục và lan tỏa giá trị di sản qua các Câu lạc bộ truyền dạy văn hóa, văn nghệ dân gian. Đây không chỉ là hành trình gìn giữ bản sắc dân tộc, mà còn là chất liệu quý để Lai Châu "cất cánh" trở thành điểm đến độc đáo trên bản đồ du lịch văn hóa vùng Tây Bắc.

Tiết mục văn nghệ của CLB Múa dân gian dân tộc Thái, xã Than Uyên

Thực hiện Nghị quyết số 04-NQ/TU của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Lai Châu về "Bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc gắn với phát triển du lịch" giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030, Hội Văn học - Nghệ thuật tỉnh đã xây dựng kế hoạch duy trì 16 CLB truyền dạy văn hóa, văn nghệ dân gian tại các huyện, thành phố trên địa bàn.

Với khát vọng gìn giữ và lan tỏa giá trị văn hóa dân tộc, Hội Văn học - Nghệ thuật tỉnh Lai Châu đã tích cực tuyên truyền đến cộng đồng, nâng cao nhận thức người dân về tầm quan trọng của công tác bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống. Phương châm "gìn giữ và xây dựng văn hóa thành sản phẩm phục vụ phát triển du lịch cộng đồng bền vững" đã trở thành kim chỉ nam cho các hoạt động thực tiễn. Nhiều chương trình, đề án đã được triển khai nhằm khôi phục tinh hoa văn hóa của đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn; đồng thời, các hoạt động tôn vinh nghệ nhân - những "báu vật sống" giàu tri thức bản địa - cũng được chú trọng. Việc kiện toàn và duy trì các câu lạc bộ (CLB) bảo tồn văn hóa truyền thống dân tộc giúp truyền dạy, phổ biến và phát huy mạnh mẽ các loại hình dân ca, dân vũ, nhạc cụ cổ truyền…

Nhờ định hướng đúng đắn và cách làm bài bản, các di sản văn hóa đặc sắc của Lai Châu như lễ hội dân gian, nghề thủ công truyền thông, nghệ thuật trình diễn, kỹ thuật may mặc, ẩm thực dân tộc, cùng công tác sưu tầm hiện vật và xây dựng hồ sơ khoa học di sản phi vật thể… đã được bảo tồn và phục dựng một cách sinh động, gần gũi.

Từ đầu năm 2025, Hội Văn học - Nghệ thuật tỉnh đã phối hợp với Phòng Văn hóa, khoa học và Thông tin các huyện, UBND các xã, duy trì hoạt động 8 CLB truyền dạy văn hóa - văn nghệ dân gian tại các địa phương. Nổi bật là 4 CLB văn hóa dân tộc Thái tại xã Mường Cang, huyện Than Uyên, gồm: Múa dân gian, âm nhạc dân gian, trò chơi dân gian và hát dân ca. Song song, 4 CLB bảo tồn văn hóa dân tộc Lự tại xã Nậm Tăm, huyện Sìn Hồ cũng được duy trì với các hình thức: Hát dân ca, múa, biểu diễn nhạc cụ truyền thống và trò chơi dân gian. Tổng số 277 thành viên của các CLB không ngừng rèn luyện, nâng cao kỹ năng và lan tỏa tình yêu văn hóa dân tộc trong cộng đồng.

Hướng đến tương lai, Lai Châu tiếp tục duy trì và mở rộng các mô hình CLB: Hát dân ca, múa và trò chơi dân gian dân tộc Mông (xã Sin Suối Hồ, huyện Phong Thổ); CLB đàn Tính dân tộc Thái (xã Nậm Hàng, huyện Nậm Nhùn); CLB hát dân ca dân tộc Hà Nhì (xã Mù Cả, huyện Mường Tè); CLB dân ca dân tộc Giáy (TP Lai Châu) và CLB biểu diễn nhạc cụ dân tộc Lào (xã Bản Bo, huyện Tam Đường). Những hạt nhân văn hóa này không chỉ giúp bảo tồn bản sắc mà còn tạo nên sức hút riêng biệt cho các sản phẩm du lịch đặc trưng vùng cao.

Lớp truyền dạy nghệ thuật trình diễn dân gian truyền thống của dân tộc Mảng cho 30 học viên là thành viên của đội văn nghệ của bản Nậm Sảo 1, xã Pa Tần

Việc tổ chức và duy trì hoạt động các CLB văn hóa ở Lai Châu đã mở ra không gian sáng tạo để nghệ nhân và cộng đồng cùng tham gia bảo tồn di sản sống. Đây là tiền đề vững chắc để Lai Châu nâng tầm du lịch văn hóa, từng bước trở thành điểm đến hấp dẫn, nơi mà mỗi điệu múa, mỗi lời ca đều chứa đựng linh hồn của núi rừng và bản làng Tây Bắc.

Những nỗ lực không ngừng nghỉ của Hội Văn học - Nghệ thuật tỉnh cùng các địa phương là minh chứng rõ nét cho sức sống bền bỉ của văn hóa dân gian, khơi dậy niềm tự hào dân tộc và tạo động lực mạnh mẽ cho phát triển du lịch Lai Châu theo hướng bền vững, khác biệt và đậm đà bản sắc. ■

Ngày hội văn hóa Nam Giang

Cuối tháng 6.2025, giữa núi rừng Nam Giang, những thanh âm cồng chiêng rộn rã, điệu múa truyền thống uyển chuyển như níu giữ bước chân người ở lại. Ngày hội văn hóa các dân tộc huyện Nam Giang, kỳ hội cuối cùng trước khi vùng đất này sáp nhập vào TP Đà Nẵng, không chỉ là lời chia tay đầy xúc động, mà còn là dấu mốc khắc ghi bản sắc, niềm tự hào và tình yêu văn hóa của đồng bào nơi biên viễn.

Với chủ đề "Nam Giang - Âm vang bản sắc, dấu ấn một chặng đường", sự kiện là lời tri ân sâu sắc đến cộng đồng các dân tộc thiểu số trên địa bàn, những người đã góp phần gìn giữ và vun đắp bản sắc văn hóa địa phương suốt gần 8 thập kỷ qua. Không gian lễ hội tràn ngập hình ảnh thân thuộc: Nhạc cụ truyền thống, điêu khắc, dệt thổ cẩm, đan lát, nghệ thuật cồng chiêng, trò chơi dân gian, cùng các gian trưng bày hiện vật, thành tựu phát triển kinh tế - xã hội và các sản phẩm đặc trưng của địa phương.

Ông A Viết Sơn, Chủ tịch UBND huyện Nam Giang (trước sáp nhập) chia sẻ: "Một chặng đường đã khép lại, nhưng sẽ mở ra nhiều cơ hội phát triển. Đồng bào kỳ vọng chính quyền cấp xã mới sẽ tiếp nối tinh thần đại đoàn kết, gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa truyền thống vùng cao xứ Giằng".

Ngày hội vừa là dịp tôn vinh nghệ nhân, già làng, trưởng bản - những "bảo tàng sống" của cộng đồng, vừa khơi dậy niềm tự hào văn hóa, tạo sự lan tỏa mạnh mẽ về ý nghĩa của việc bảo tồn di sản gắn với phát triển du lịch. Nhiều nội dung thuộc Dự án 6 về bảo tồn văn hóa dân tộc thiểu số đã được Nam Giang triển khai hiệu quả, đặc biệt là tổ chức định kỳ Ngày hội văn hóa và liên hoan cồng chiêng, nơi kết nối, học hỏi và truyền dạy giữa các thế hệ.

Nghệ nhân Bh'ling Hạnh (xã Zuôih cũ, nay thuộc xã Nam Giang, TP Đà Nẵng) xúc động cho biết: "Chúng tôi mong Ngày hội sẽ tiếp tục được tổ chức tại các xã mới, để người dân được giao lưu, giữ lửa văn hóa và truyền lại cho lớp trẻ".

Ngày hội văn hóa huyện Nam Giang diễn ra vào cuối tháng 6 vừa qua

Trên nền tảng đó, đề án xây dựng Làng du lịch cộng đồng Đồng Râm giai đoạn 2024-2025, định hướng đến 2030, đã được thông qua, hứa hẹn phục dựng các nghi lễ Cơ Tu, Tày Nùng để phục vụ du lịch gắn với bảo tồn bản sắc.

Ngày hội văn hóa Nam Giang 2025 đã khép lại một hành trình lịch sử, nhưng lại mở ra kỳ vọng cho một hành trình mới - nơi văn hóa truyền thống tiếp tục tỏa sáng trong hình hài một vùng đất đang đổi thay và phát triển mạnh mẽ.

THU HOÀI

Bao giờ mới thực sự "kinh doanh bảo tàng"?

THÙY TRANG; ảnh: VÕ KHOA

Diễn đàn quốc tế "Giám tuyển tương lai: Bước chuyển mình của Bảo tàng tại Việt Nam" vừa diễn ra tại Trường ĐH Văn hóa TP.HCM quy tụ nhiều bảo tàng, viện nghiên cứu, trường đại học, hội nghề nghiệp, không gian nghệ thuật. Đây là dịp để nhìn lại vai trò của bảo tàng trong bối cảnh văn hóa, xã hội thay đổi nhanh chóng và tìm lời giải cho câu hỏi: Làm sao để bảo tàng "sống tốt", thu hút công chúng, phát huy giá trị văn hóa và phát triển bền vững.

Sự kiện do Văn phòng UNESCO tại Hà Nội phối hợp với Trường ĐH Văn hóa TP.HCM và Viện ĐH Sydney Việt Nam tổ chức, tiếp nối phiên thảo luận đầu tiên ở Hà Nội (11.2024), nhằm thúc đẩy đối thoại liên ngành, nâng cao năng lực giám tuyển và tăng cường hợp tác giữa bảo tàng công lập và tư nhân.

"Mở khóa" bằng kết nối và sáng tạo

Theo ông Jonathan Baker, Trưởng đại diện UNESCO tại Việt Nam, bảo tàng hiện nay không chỉ dừng ở vai trò lưu giữ ký ức, mà còn cần trở thành không gian sáng tạo, nơi khơi gợi đối thoại và kết nối cộng đồng. Đây cũng là cơ hội để bảo tàng phát huy vai trò lãnh đạo có tầm nhìn, hòa nhịp với xu thế phát triển văn hóa hiện đại.

GS Nguyễn Thu Anh, Viện trưởng Viện ĐH Sydney Việt Nam, đặt vấn đề, bảo tàng phải kết hợp hài hòa giữa truyền thống và đổi mới, giữa ký ức và công nghệ, biến những yếu tố đó thành "chất liệu sống" để bảo tàng thực sự hấp dẫn công chúng. "Chúng tôi tin rằng việc kết nối giữa các nhà nghiên cứu, các nhà làm công tác văn hóa, nghệ sĩ và giám tuyển từ khu vực công đến tư, từ địa phương cho tới quốc tế chính là "chìa khóa" để xây dựng một hệ sinh thái văn hóa linh hoạt, đa chiều và bền vững", GS Thu Anh khẳng định. PGS.TS Lâm Nhân, Hiệu trưởng Trường ĐH Văn hóa TP.HCM nhấn mạnh, giá trị văn hóa chỉ thật sự được "mở ra" khi có sự tương tác, chia sẻ và hợp tác. Ông Lâm cho rằng, bảo tàng và các điểm đến di sản luôn chứa đựng nhiều ký ức, giá trị lịch sử, văn hóa và khoa học. Những giá trị này chỉ thật sự được "mở ra" khi có sự tương tác và kết nối chặt chẽ giữa các bên.

PGS.TS Lâm Nhân dẫn lại quan niệm, "kinh tế là khóa, văn hóa là chìa", đồng thời nhấn mạnh văn hóa không chỉ là chìa khóa mở ra kinh tế, mà còn mở ra nhiều lĩnh vực khác trong xã hội, góp phần mang lại thành công, thịnh vượng và hạnh phúc cho cộng đồng.

Du khách tham quan bảo vật quốc gia trưng bày tại Bảo tàng Mỹ thuật TP.HCM

Những người làm công tác bảo tàng tham quan Bảo tàng Nghệ thuật Quang San (TP.HCM)

> *Bảo tàng công lập có lợi thế về vị trí, không gian, nhưng lại bị ràng buộc bởi cơ chế quản lý và tâm lý "an toàn", khiến nhiều nơi thiếu sự linh hoạt, ngại đổi mới. Trong khi đó, bảo tàng ngoài công lập linh hoạt hơn nhưng lại thiếu vốn và dễ rủi ro. Vì vậy, chìa khóa để bảo tàng "sống tốt" là không ngừng sáng tạo và luôn giữ sợi dây gắn bó chặt chẽ với công chúng, từ đó mới có thể "kinh doanh bảo tàng" thành công.*
>
> **(Bà HUỲNH NGỌC VÂN, Giám đốc Bảo tàng Áo dài)**

Phải "đứng vững trong lòng công chúng"

Tại diễn đàn, nhiều chuyên gia tập trung thảo luận về cách để bảo tàng "sống tốt", thu hút công chúng và phát huy giá trị văn hóa. Đại diện các bảo tàng công lập và tư nhân đã cùng chia sẻ kinh nghiệm, giải pháp và mô hình hoạt động phù hợp với bối cảnh hiện nay.

Theo bà Huỳnh Ngọc Vân, Giám đốc Bảo tàng Áo dài, nguyên Giám đốc Bảo tàng Chứng tích chiến tranh, yếu tố tiên quyết để bảo tàng tồn tại và phát triển chính là tự chủ tài chính. Bà nhấn mạnh, bảo tàng phải "đứng vững trong lòng công chúng", bởi công chúng chính là "nguồn sống" thực sự. Khi còn giữ vai trò lãnh đạo tại Bảo tàng Chứng tích chiến tranh, bà Vân đã mạnh dạn chuyển sang cơ chế tự chủ toàn phần từ năm 2014. Nhờ lượng khách tham quan luôn dẫn đầu TP.HCM và nằm trong nhóm đông nhất cả nước, nguồn thu chính của bảo tàng từ bán vé luôn ổn định, cho phép tái đầu tư vào nội dung trưng bày và các hoạt động phục vụ công chúng. Tiếp nối mô hình này, khi tiếp quản Bảo tàng Áo dài (cuối năm 2017), bà Huỳnh Ngọc Vân đối diện với khó khăn lớn khi lượng khách ban đầu rất ít. Tuy nhiên, nhờ kiên trì phát triển nội dung chuyên đề, kết hợp các dịch vụ mới như cho thuê áo dài, tổ chức sự kiện, workshop, dịch vụ ẩm thực, bảo tàng đã tự chủ tài chính chỉ sau hai năm, lượng khách tăng vượt bậc.

Theo bà Vân, bảo tàng công lập có lợi thế về vị trí, không gian, nhưng bị ràng buộc bởi cơ chế quản lý và tâm lý "an toàn", khiến nhiều nơi thiếu sự linh hoạt, ngại đổi mới. Trong khi đó, bảo tàng ngoài công lập linh hoạt hơn nhưng lại thiếu vốn và dễ rủi ro. Vì vậy, chìa khóa để "sống tốt" là không ngừng sáng tạo và luôn giữ sợi dây gắn bó chặt chẽ với công chúng, từ đó mới có thể "kinh doanh bảo tàng" thành công. Ở góc nhìn khác, bà Kiều Đào Phương Vy, Trưởng phòng Giáo dục, Truyền thông và Quan hệ công chúng (Bảo tàng TP.HCM) cho biết, công tác giáo dục và truyền thông luôn là nền tảng giúp bảo tàng gắn kết chặt chẽ với cộng đồng, đặc biệt giới trẻ. Theo bà Phương Vy, ngoài việc đón khách tham quan, bảo tàng còn chủ động tìm đến công chúng thông qua các chương trình giáo dục di sản trực tuyến, triển khai từ năm 2022 sau đại dịch Covid-19. Mỗi năm, bảo tàng tổ chức 50-60 buổi dạy trực tuyến, thu hút hơn 1.000 học sinh, sinh viên khắp cả nước, từ các tỉnh Lào Cai, Yên Bái và thậm chí là đến mũi Cà Mau. Những buổi học này không chỉ tạo cầu nối bền chặt với các em mà còn khơi gợi sự quan tâm của phụ huynh, góp phần lan tỏa hình ảnh bảo tàng.

Trong lĩnh vực truyền thông, Bảo tàng TP.HCM đang nỗ lực tiếp cận giới trẻ qua các clip, vlog và phát triển mạnh các kênh mạng xã hội. Song song đó, bảo tàng vẫn duy trì các bài viết chuyên môn để giữ tính khoa học, đồng thời phát triển nội dung gần gũi, sinh động và dễ tiếp cận hơn cho giới trẻ. Bảo tàng cũng xây dựng đội ngũ tình nguyện viên từ học sinh các trường chuyên

> *Bảo tàng phải kết hợp hài hòa giữa truyền thống và đổi mới, giữa ký ức và công nghệ, biến những yếu tố đó thành "chất liệu sống" để bảo tàng thực sự hấp dẫn công chúng. Chúng tôi tin rằng việc kết nối giữa các nhà nghiên cứu, các nhà làm công tác văn hóa, nghệ sĩ và giám tuyển từ khu vực công đến tư, từ địa phương cho tới quốc tế chính là "chìa khóa" để xây dựng một hệ sinh thái văn hóa linh hoạt, đa chiều và bền vững.*
>
> **(GS NGUYỄN THU ANH, Viện trưởng Viện ĐH Sydney Việt Nam)**

như Lê Hồng Phong, Trần Đại Nghĩa, Phổ thông năng khiếu (TP.HCM)…, hỗ trợ khách tham quan và lan tỏa thông tin. Từ 15 bạn ban đầu, đến nay đội ngũ đã tăng lên khoảng 50 tình nguyện viên, hoạt động hiệu quả và nhận được phản hồi tích cực.

"Chúng tôi tin rằng, mỗi bạn trẻ, mỗi khách tham quan đều có thể trở thành "đại sứ truyền thông" cho bảo tàng. Nếu nội dung và trải nghiệm đủ hấp dẫn, chính họ sẽ giúp bảo tàng đến gần hơn với cộng đồng, góp phần tránh nguy cơ tụt hậu và bắt kịp xu hướng mới", bà Vy chia sẻ.

Không gian mở và vai trò kết nối nghệ sĩ

Với khối tư nhân, ông Nguyễn Thiều Kiên, Giám đốc Bảo tàng Nghệ thuật Quang San, nhấn mạnh ba tiêu chí quan trọng: Bảo tồn, lan tỏa và kết nối. Bảo tàng Nghệ thuật Quang San ra đời từ niềm đam mê nghệ thuật của gia đình và mong muốn chia sẻ di sản với cộng đồng, biến bảo tàng thành không gian sống động cho nghệ sĩ, nơi giới trẻ có thể khám phá, thực hành, học hỏi và giao lưu.

Ông Kiên cho rằng, bảo tàng không thể chỉ "trưng bày và cất giữ", mà phải trở thành nơi nuôi dưỡng sáng tạo, kết nối các thế hệ nghệ sĩ, giám tuyển, nhà nghiên cứu, người yêu nghệ thuật. Các hoạt động triển lãm cá nhân, tập huấn bảo quản tranh, chương trình đối thoại nghệ thuật đều hướng đến mục tiêu đưa nghệ thuật Việt Nam gần gũi hơn với công chúng, đặc biệt là giới trẻ. Trong dài hạn, Bảo tàng Nghệ thuật Quang San mong muốn kể lại câu chuyện hội họa Việt Nam qua các giai đoạn lịch sử, mở ra đối thoại giữa các thế hệ và khẳng định nghệ thuật không phải là lĩnh vực xa vời mà là một phần tất yếu trong cuộc sống hằng ngày. Đây cũng chính là cách để bảo tàng "sống khỏe", trở thành một phần không thể thiếu của cộng đồng nghệ thuật và xã hội.

Các ý kiến tại diễn đàn đã cho thấy, để "sống tốt" trong bối cảnh mới, bảo tàng Việt Nam cần hội tụ nhiều yếu tố cốt lõi, bao gồm tự chủ, sáng tạo, kết nối… Tự chủ giúp bảo tàng duy trì hoạt động bền vững, giảm phụ thuộc ngân sách, tăng tính linh hoạt trong phát triển nội dung và dịch vụ. Sáng tạo giúp bảo tàng trở thành điểm đến hấp dẫn, mang đến trải nghiệm mới mẻ và nuôi dưỡng cảm hứng cho công chúng. Kết nối giúp bảo tàng không bị cô lập, mà trở thành "không gian mở" gắn kết cộng đồng, nghệ sĩ, nhà nghiên cứu và các thế hệ công chúng.

Quan trọng hơn, bảo tàng không chỉ là nơi lưu giữ ký ức, mà phải là nơi thổi hồn vào ký ức, để di sản tiếp tục "sống" trong đời sống đương đại. Khi đó, bảo tàng không chỉ "tồn tại", mà thực sự "sống", lan tỏa và phát triển cùng cộng đồng. ■

Quốc tế hóa bản sắc văn hóa dân tộc và dân tộc hóa tinh hoa văn hóa thế giới

● T.SƯƠNG; ảnh: NHẬT BẮC

Sáng qua 1.7, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Đảng ủy Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính chủ trì cuộc họp của Ban Thường vụ Đảng ủy Chính phủ về một số nội dung quan trọng, trong đó có đề án liên quan phát triển văn hóa để chuẩn bị trình cấp có thẩm quyền.

Phát biểu kết luận, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính nêu rõ việc triển khai Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng đòi hỏi sự đột phá, tăng tốc để đạt hai mục tiêu 100 năm đã đề ra. Chúng ta đã và đang triển khai đồng bộ, bài bản, toàn diện, hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp trên cơ sở kế thừa, phát huy thành tựu, kinh nghiệm của các thế hệ đi trước và vận dụng sáng tạo, bổ sung, hoàn thiện tầm nhìn và hành động của Đại hội XIII.

Đồng thời, chúng ta tiếp tục bổ sung, hoàn thiện hệ thống lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội tại Việt Nam, trong đó văn hóa là một trong những thành tố rất quan trọng. Các thành tố này gồm: Chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, truyền thống văn hóa, lịch sử hàng nghìn năm của dân tộc, được vận dụng sáng tạo trong điều kiện, hoàn cảnh Việt Nam và bối cảnh quốc tế. Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, giải phóng dân tộc, bảo vệ và xây dựng, phát triển đất nước, với quan điểm "văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi", văn hóa là sức mạnh nội sinh, văn hóa còn thì dân tộc còn, phát triển văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, Đảng, Nhà nước ta luôn đặc biệt quan tâm lĩnh vực văn hóa với nhiều quyết sách quan trọng, lịch sử như ban hành Đề cương Văn hóa Việt Nam năm 1943; ban hành Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII về xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc (năm 1998); tổ chức các hội nghị văn hóa toàn quốc năm 1946 và năm 2021.

Thủ tướng đánh giá đây là đề án khó, nằm trong tổng thể chung các quyết sách chiến lược gần đây nhằm tạo sự phát triển đột phá trên các lĩnh vực trụ cột quan trọng, cùng với các nghị quyết "bộ tứ trụ cột" đã được Bộ Chính trị ban hành (về khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số; hội nhập quốc tế; xây dựng và thực thi pháp luật; phát triển kinh tế tư nhân) và hai nghị quyết về giáo dục và đào tạo và chăm sóc sức khỏe nhân dân đang được xây dựng, hoàn thiện để trình Bộ Chính trị. Nhấn mạnh khái niệm văn hóa rất rộng, Bí thư Đảng ủy, Thủ tướng Chính phủ đề nghị nghiên cứu để tiếp tục xây dựng, hoàn thiện đề án với tên gọi theo hướng quốc tế hóa bản sắc văn hóa dân tộc và dân tộc hóa tinh hoa văn hóa thế giới; đồng thời tiếp tục làm rõ hơn về nội hàm, phạm vi, đối tượng, mục tiêu, quan điểm, nhiệm vụ, giải pháp của Đề án. Trong đó, Thủ tướng cho rằng cần xác định các mục tiêu tới năm 2030 và tới năm 2045; có mục tiêu tổng quát và mục tiêu cụ thể; mục tiêu trên các lĩnh vực văn hóa.

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu chỉ đạo tại cuộc họp

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng báo cáo tại cuộc họp

Thủ tướng nhấn mạnh một số quan điểm chỉ đạo: Bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng; góp phần phát triển kinh tế, xã hội và thực hiện hai mục tiêu 100 năm; nâng cao đời sống tinh thần, vật chất của người dân, lấy người dân làm trung tâm, làm chủ thể, người dân được thụ hưởng thành quả; đột phá về thể chế để huy động nguồn lực, nhất là hợp tác công tư; các sản phẩm văn hóa có thể thương mại hóa và những người làm văn hóa sống được bằng nghề với thu nhập cao. Thủ tướng lưu ý các nhiệm vụ, giải pháp về: Nâng cao hơn nữa nhận thức; tiếp tục hoàn thiện thể chế; cơ chế phát triển công nghiệp văn hóa, giải trí, quản lý thông minh; cơ chế huy động, đa dạng hóa nguồn lực; đào tạo nguồn nhân lực; công tác tuyên truyền, quảng bá; nâng cao đời sống tinh thần, sự thụ hưởng của người dân; hợp tác quốc tế.

Thủ tướng giao cơ quan chủ trì là Bộ VHTTDL tiếp thu các ý kiến, khẩn trương hoàn thiện Đề án để trình cấp có thẩm quyền, bảo đảm tiến độ và chất lượng.■

Phải nhận diện đặc trưng, yếu tố gốc cấu thành di tích Mỹ Sơn

Mục tiêu lập quy hoạch nhằm bảo quản, tu bổ, phục hồi các giá trị của di tích Mỹ Sơn, phát huy giá trị tiếp tục là điểm du lịch văn hóa. Đồng thời làm cơ sở pháp lý cho công tác lập, thẩm định, phê duyệt và triển khai các dự án thành phần về bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị di tích Mỹ Sơn.

Thủ tướng Chính phủ vừa ra quyết định số 1404/QĐ-TTg phê duyệt nhiệm vụ lập Quy hoạch bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích Quốc gia đặc biệt Khu đền tháp Mỹ Sơn đến năm 2035, tầm nhìn đến năm 2050 (gọi tắt nhiệm vụ lập Quy hoạch). Theo đó, khu vực nghiên cứu lập quy hoạch, diện tích khoảng 30.875 ha. Quy mô quy hoạch là toàn bộ diện tích 1.158 ha khu vực khoanh vùng bảo vệ I và II của di tích Mỹ Sơn.

Nội dung nhiệm vụ lập Quy hoạch cần xác định yêu cầu nghiên cứu, khảo sát, đánh giá hiện trạng di tích; nghiên cứu, đánh giá yếu tố kinh tế - xã hội và môi trường tự nhiên liên quan đến nội dung nhiệm vụ lập quy hoạch. Đặc biệt nhận diện đặc trưng, yếu tố gốc cấu thành di tích, các giá trị tiêu biểu của di tích làm cơ sở bảo tồn và phát huy giá trị di tích, xác định đặc trưng của di tích được công nhận Di sản văn hóa thế giới tại Việt Nam với các tiêu chí như: Là điển hình nổi bật về sự giao lưu văn hóa với sự hội nhập vào văn hóa bản địa. Những ảnh hưởng văn hóa bên ngoài, đặc biệt là nghệ thuật kiến trúc Ấn Độ giáo từ tiểu lục địa Ấn Độ; Phản ánh sinh động tiến trình phát triển của lịch sử văn hóa Champa trong lịch sử văn hóa Đông Nam Á…

Đề xuất nội dung về định hướng bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích tại khu vực bảo vệ nguyên vẹn, nghiêm ngặt và lâu dài tất cả các dấu vết còn sót lại; các khu vực cần tôn tạo, chỉnh trang các công trình dịch vụ, công cộng, cảnh quan không gian và hệ thống hạ tầng kỹ thuật phục vụ công tác phát huy giá trị khu di tích, trên cơ sở phù hợp với đặc trưng và các giá trị di tích, cảnh quan môi trường thiên nhiên khu vực. Định hướng phát huy bền vững giá trị di tích đã được UNESCO công nhận gắn với các đặc điểm địa hình cảnh quan và giá trị của di tích, với tư cách là tài nguyên du lịch. Đồng thời, bổ sung các công trình dịch vụ du lịch mới, chuyển đổi mô hình cây trồng đáp ứng những yếu tố và nhu cầu mới phát sinh trong giai đoạn lập quy hoạch.

Bộ VHTTDL chịu trách nhiệm về số liệu, kết quả thẩm định hồ sơ; chủ trì tổ chức thẩm định đồ án quy hoạch và trình Thủ tướng phê duyệt theo quy định của pháp luật; giám sát, kiểm tra tiến độ lập quy hoạch…

KHÁNH CHI

Khi xẩm, tuồng, chèo… bắt nhịp Gen Z

● THANH MAI - MỸ TRANG

Giữa nhịp sống hiện đại đầy vội vã, khi thị hiếu nghệ thuật ngày càng thiên về "dễ xem, tiện nghe", những bộ môn nghệ thuật truyền thống như xẩm, chèo, tuồng... đứng trước nguy cơ bị lãng quên. Di sản, nếu chỉ tồn tại trong bảo tàng hay sân khấu vắng bóng khán giả, thì chẳng khác gì "vàng mười mà cất trong rương". Nhưng dòng chảy văn hóa chưa bao giờ chịu ngủ yên. Bằng tinh thần đổi mới, công nghệ, trải nghiệm thị giác và cách kể chuyện hiện đại, nhiều sáng kiến đang giúp nghệ thuật truyền thống bước ra khỏi khán phòng, sống động trong đời thường và từng bước tìm lại vị trí xứng đáng trong trái tim công chúng đương đại.

Lên "xe bus", vào "trường học"…

Trước thực trạng ấy, dự án *Xẩm on the bus* ra đời, là một nỗ lực sáng tạo nhằm đưa nghệ thuật xẩm trở lại gần hơn với công chúng, đặc biệt với thế hệ trẻ. Không còn bó mình trong sân khấu truyền thống, nghệ sĩ xẩm hát giữa phố phường, giữa tiếng còi xe và dòng người tấp nập. Điểm độc đáo của chương trình nằm ở không gian biểu diễn di động, trên chiếc xe buýt 2 tầng, như một "sân khấu du hành" xuyên suốt các địa danh biểu tượng của Hà Nội như Hồ Gươm, Hồ Tây, Nhà hát Lớn, Nhà thờ Lớn… Những làn điệu xẩm cổ *Bắc Kỳ vui nhất Hà thành, Chân quê, Tứ hải giao tình*... vang lên giữa phố thị đã mang lại trải nghiệm thưởng thức nghệ thuật mới lạ, đồng thời tạo nên sự tương tác gần gũi giữa nghệ sĩ và khán giả khi họ không chỉ được nghe hát xẩm mà còn được giao lưu với các nghệ sĩ, tìm hiểu câu chuyện, lịch sử của từng bài xẩm, từng giai điệu.

Chương trình "Xẩm on the bus" thu hút đông đảo du khách và người dân tham gia trải nghiệm

Cùng với xẩm, chèo cũng đang trên đường đi tìm khán giả qua dự án *Thị Mầu xuyên không*. Với hình thức trải nghiệm nghệ thuật dành cho trẻ em từ 7-15 tuổi, dự án giúp các em hiểu hơn về nghệ thuật truyền thống qua nhiều hoạt động thú vị: Xem trích đoạn *Quan Âm Thị Kính* được kể lại theo phong cách hiện đại và cô đọng; học về âm nhạc trong chèo thông qua hoạt động "Tích tịch tình tang"; khám phá tạo hình nhân vật chèo cổ qua trò chơi "Mật mã di sản"… Sự kết hợp giữa kể chuyện, trình diễn và tương tác giúp các em nhỏ tiếp cận nghệ thuật chèo một cách gần gũi, vui nhộn.

Có thể thấy, việc chọn một tác phẩm trong chương trình Ngữ văn rồi chuyển thể thành vở diễn để các em học sinh tiếp xúc với các tác phẩm này theo cách riêng, đặc biệt bằng nghệ thuật truyền thống, sẽ giúp các em hiểu sâu về tác phẩm và biết thêm về nghệ thuật chèo. *Xẩm on the bus*, *Thị Mầu xuyên không* hay nhiều dự án sáng tạo khác đang góp phần đưa nghệ thuật truyền thống ra khỏi vùng an toàn, bước thẳng vào đời sống hiện đại để đối thoại trực tiếp với công chúng hôm nay. Những giai điệu từng bị xem là "xưa cũ" nay được làm mới, vang lên giữa phố phường nhộn nhịp, giữa ánh đèn và dòng người tấp nập. Người nghệ sĩ không còn đứng trên sân khấu khu biệt, mà hiện diện giữa đời thường, để chạm đến trái tim của thế hệ trẻ. Và thế hệ trẻ cũng từ đó nhận ra, những giá trị văn hóa tưởng chừng cũ kĩ, lạc hậu kia thực ra vẫn luôn sống động… nếu được kể lại bằng cách kể mới, gần gũi hơn với nhịp sống hôm nay.

Các em học sinh hào hứng với hoạt động tương tác trong dự án "Thị Mầu xuyên không"

Giữ nhịp thở dài lâu cho nghệ thuật truyền thống

Những năm gần đây, có thể thấy một tín hiệu tích cực: Các loại hình như xẩm, tuồng, chèo… đang dần trở lại trong các chương trình nghệ thuật giải trí hoặc tương tác. Qua sân khấu hiện đại, gameshow truyền hình, video ngắn trên mạng xã hội… các làn điệu xưa đã được làm mới, gần gũi hơn với cảm quan thị giác và thói quen tiếp nhận của công chúng.

Tuy nhiên, theo Phó Giám đốc phụ trách chuyên môn Trung tâm Xúc tiến, Quảng bá di sản văn hóa phi vật thể Việt Nam (VICH) Đinh Thảo, nếu chỉ dừng lại ở mức "gây chú ý" thì nghệ thuật truyền thống vẫn chưa thể bước chân bền vững vào đời sống đương đại. Sự thích thú thoáng qua không thể tạo nên sự gắn bó lâu dài.

Muốn nghệ thuật truyền thống thực sự sống giữa đời sống hôm nay, trước hết cần tạo điều kiện để nó hiện diện thường xuyên và tự nhiên trong nhiều không gian khác nhau, từ giáo dục, truyền thông, sân khấu cho tới sự kiện cộng đồng. Không chỉ để giải trí, nghệ thuật truyền thống cần đi vào nhà trường như một công cụ giáo dục thẩm mỹ; xuất hiện trên truyền thông như một nội dung văn hóa chứ không chỉ là "màu sắc phụ họa". Song song đó, cần đẩy mạnh quảng bá để công chúng có thể phân biệt rõ ràng đâu là yếu tố truyền thống được bảo lưu, đâu là phần sáng tạo đương đại, từ đó hình thành thói quen lựa chọn và nhu cầu tiếp cận một cách chủ động.

"Để có thể làm được điều này, đòi hỏi sự phối hợp hoặc tham gia của các cấp, ngành, từ vai trò của các đơn vị quản lý văn hóa, các đơn vị làm công tác chuyên môn, đến những nhà nghiên cứu, sưu tầm, nghệ nhân, nghệ sĩ, tổ chức văn hóa cộng đồng, trường học, báo đài...", bà Đinh Thảo nhấn mạnh.

Điều quan trọng hơn, nghệ thuật truyền thống không thể "sống bền vững" nếu không thể tự nuôi được chính mình. Những nhà hát, đoàn nghệ thuật, sân khấu biểu diễn chỉ thật sự sống khi có khán giả, có thị trường và có nguồn thu để tái đầu tư. Việc phát triển nghệ thuật truyền thống như một phần của công nghiệp văn hóa chính là cách tiếp cận hiện đại, phù hợp với bối cảnh kinh tế sáng tạo ngày nay. Khi một loại hình nghệ thuật có thể tạo ra giá trị kinh tế, nó sẽ có chỗ đứng, có động lực để đổi mới và có lý do để tiếp tục tồn tại. ■

Nghệ thuật rối cổ truyền Nhật Bản tại Hà Nội

Vào 19h30 ngày 5-6.7, tại Rạp Công Nhân, 42 Tràng Tiền, Hà Nội, nhằm quảng bá tinh hoa sân khấu Bunraku, Trung tâm Giao lưu Văn hóa Nhật Bản tại Việt Nam sẽ giới thiệu trích đoạn *Hành trình tiếng trống đầu xuân* thuộc vở kịch *Yoshitsune và Ngàn cây anh đào*. Bunraku là nghệ thuật rối cổ truyền, nổi bật với sự kết hợp hài hòa giữa kỹ thuật điều khiển rối tinh xảo, nghệ thuật kể chuyện giàu cảm xúc và âm nhạc truyền thống. Ra đời từ đầu thế kỷ XVII và phát triển rực rỡ trong thời kỳ Edo, Bunraku không chỉ là di sản văn hóa đặc sắc của Nhật Bản mà còn được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại năm 2003.

NHẬT HUY

AI thực chiến - Cuộc cách mạng toàn diện trong giáo dục

Cuốn sách của tác giả Liu Wen Yong ra đời như một bản hướng dẫn khoa học và dễ tiếp cận - dành cho bất kỳ ai đang quan tâm tới tương lai học đường trong kỷ nguyên AI, vừa được 1980Books chuyển ngữ và giới thiệu đến độc giả Việt Nam. Cuốn sách phân tích toàn diện về tác động thực tế của AI tới cách học, cách dạy, kiểm tra đánh giá; sự chuyển dịch vai trò của giáo viên, phụ huynh, học sinh trong hệ sinh thái học tập mới; các mô hình ứng dụng AI vào giáo dục tại một số quốc gia… Đặc biệt, những hướng dẫn cụ thể để ứng phó với sự thay đổi này - không chỉ bằng hiểu biết công nghệ, mà bằng tư duy linh hoạt và năng lực đồng hành.

HÀ MY

Điện ảnh Việt - Hàn cùng viết giấc mơ châu Á

● PHƯƠNG ANH

Điện ảnh Hàn Quốc từ lâu được ví như "người anh cả" dẫn dắt dòng chảy sáng tạo của điện ảnh châu Á, trong đó có Việt Nam. Nhưng hơn cả những cuộc giao lưu, đã đến lúc Việt - Hàn cùng bước lên một sân khấu lớn hơn, nơi của sự đồng sáng tạo, đồng sản xuất và cùng nhau viết nên những câu chuyện chạm đến trái tim khán giả toàn cầu.

Các chuyên gia điện ảnh Việt Nam - Hàn Quốc chia sẻ nhiều kinh nghiệm, góc nhìn trong phiên tọa đàm tại Hội thảo

Từ Cannes đến Seoul, từ Venice đến Đà Nẵng, viễn cảnh về những bộ phim mang dấu ấn chung hai nền điện ảnh không còn là giấc mơ xa vời, mà là bước đi tất yếu của một hành trình phát triển sâu sắc, bền vững và đầy cảm hứng.

Mẫu hình lý tưởng cho Việt Nam

Nhiều góc nhìn thực tế đã được đưa ra tại Hội thảo "Điện ảnh Hàn Quốc - Bài học thành công quốc tế và kinh nghiệm phát triển công nghiệp điện ảnh", điểm nhấn trong khuôn khổ LHP châu Á Đà Nẵng lần thứ III (DANAFF III).

Nhiều thập kỷ qua, điện ảnh Hàn Quốc đã có sức ảnh hưởng lớn, và ở Việt Nam, số lượng phim Hàn được chiếu ngoài rạp, trên truyền hình và các nền tảng VOD luôn đứng đầu các bảng xếp hạng. Mức độ phổ biến của phim ảnh Xứ sở Kim chi đối với khán giả đại chúng cũng như ảnh hưởng của phong cách làm phim Hàn Quốc đối với nền công nghiệp điện ảnh, truyền hình Việt Nam là không thể phủ nhận.

TS Ngô Phương Lan, Chủ tịch Hiệp hội Xúc tiến và phát triển điện ảnh Việt Nam (VFDA), Giám đốc DANAFF III chia sẻ, khi chọn chùm phim trong Tiêu điểm điện ảnh Hàn Quốc, bản thân bà có rất nhiều suy nghĩ, vì khi xem lại những phim thuộc 1960 và phim kinh điển Việt Nam cùng thời cho thấy sự tương đồng đáng ngạc nhiên. Thế nhưng, chỉ sau một thời gian ngắn, với trào lưu Hallyu được mở rộng và toàn cầu hóa, điện ảnh Hàn Quốc đã tiến những bước dài.

Bà Ngô Thị Bích Hạnh, Phó Chủ tịch cao cấp Công ty BHD, Phó Chủ tịch Hiệp hội Xúc tiến phát triển Điện ảnh Việt Nam cũng cho rằng, có nhiều lý do dẫn đến sự thành công của điện ảnh Hàn ngày hôm nay. Trong đó có sự hỗ trợ và đồng bộ của chiến lược quốc gia, chính sách nhà nước từ trên xuống dưới một cách rất cụ thể, logic. Họ lập ra một cơ quan phát triển điện ảnh Hàn Quốc, quy tụ những người giỏi để nghiên cứu chiến lược phát triển.

Đại sứ Hàn Quốc tại Việt Nam Choi Young Sam lý giải nguyên nhân thành công "nhanh như một cơn gió" của điện ảnh xứ Hàn

Chia sẻ từ Đại sứ Hàn Quốc tại Việt Nam Choi Young Sam phần nào lý giải thêm nguyên nhân thành công "nhanh như một cơn gió" của điện ảnh xứ Hàn: "Trong nhiều thập kỷ qua, điện ảnh Hàn Quốc đã khẳng định vị thế tiên phong trong làn sóng văn hóa Hàn (K-culture), được công nhận không chỉ ở tính nghệ thuật mà còn ở sức hút đại chúng, trở thành một ngành công nghiệp văn hóa quan trọng trên trường quốc tế. Tuy nhiên, sự phát triển này không đơn thuần là kết quả của công nghiệp điện ảnh mà còn là thành quả của sự sáng tạo, đam mê từ các nhà làm phim, và trên hết là những nỗ lực hợp tác, giao lưu thông qua các LHP quốc tế".

Đưa phim Việt ra thế giới

Chủ tịch Hội đồng Điện ảnh Hàn Quốc (KOFIC) Han Sang Jun nhấn mạnh, điện ảnh Việt Nam đang cho thấy những bước phát triển ấn tượng. Cảm xúc, phong cảnh riêng biệt của Việt Nam cùng thế hệ sáng tạo trẻ đầy tài năng sẽ làm phong phú thêm tương lai của điện ảnh châu Á. Tuy nhiên, Chủ tịch KOFIC cũng lưu ý, đã đến lúc chúng ta cần tiến thêm, không chỉ dừng lại ở giao lưu, mà cùng nhau mở ra một sân khấu mới của đồng sáng tạo và đồng sản xuất. Hy vọng Đà Nẵng sẽ là nơi khởi đầu cho hành trình mới của những nhà làm phim Hàn - Việt cùng bước đi.

Những chia sẻ, kinh nghiệm về xây dựng phong cách nghệ thuật độc đáo, đậm bản sắc văn hóa dân tộc từ những tên tuổi bậc thầy của nền điện ảnh xứ Hàn; hay nỗ lực vượt thoát ảnh hưởng của điện ảnh Mỹ để hướng đến phong cách làm phim mang đặc sắc Hàn Quốc, qua các phim giải trí xuất sắc những năm 2000… được xem là bài học giá trị cho điện ảnh Việt Nam. Bên cạnh đó, bài học được nhấn mạnh còn là sự học hỏi trong việc nâng cao nội lực của nền điện ảnh dân tộc, nỗ lực đưa phim Việt Nam ra thế giới.

Điều phối phiên tọa đàm, đạo diễn Phan Đăng Di đặt câu hỏi: "Tại sao chỉ trong một khoảng thời gian ngắn như vậy, Hàn Quốc lại có thể phát triển vượt bậc cũng như sản sinh ra nhiều đạo diễn kiệt xuất đến thế?". Nhà sáng lập, nguyên Chủ tịch LHP quốc tế Busan Kim Dong Ho cho biết, có nhiều yếu tố dẫn đến sự thành công của điện ảnh Hàn Quốc trong những năm 80, trong đó nổi bật là sự xuất hiện của một "làn sóng mới" với những đạo diễn tài năng như Park Kwang-su, Jang Sun-woo… Họ là những đạo diễn trẻ, mang trong mình tham vọng tạo ra những tác phẩm nghệ thuật thực sự. "Sau năm 1996, điện ảnh Hàn Quốc tiếp tục xuất hiện các gương mặt đạo diễn mới như Kim Ki-duk, Hong Sang-soo, Lee Chang-dong… Đó là giai đoạn liên tục xuất hiện những nhân tài.

Đạo diễn, NSX, biên kịch Phan Gia Nhật Linh chia sẻ về những trải nghiệm thực tế khi anh từng trực tiếp thực hiện các bộ phim remake từ Hàn Quốc, cũng như hợp tác và sản xuất phim với nước bạn. Anh nhấn mạnh: "Nếu chúng ta muốn học hỏi một mô hình điện ảnh nào đó trên thế giới, dù đã có nhiều tranh luận về vấn đề này, và nhiều mô hình điện ảnh kiểu mẫu đã được đưa ra như Hollywood, Iran, Trung Quốc, nhưng tôi cho rằng, mô hình của điện ảnh Hàn Quốc là gần gũi nhất với thị trường Việt Nam…".

Theo đạo diễn Phan Gia Nhật Linh, Hàn Quốc đã bắt tay hợp tác sản xuất cùng Việt Nam trong lĩnh vực truyền hình từ rất sớm, nhưng với điện ảnh thì có lẽ chỉ trong vòng 10 năm trở lại đây mới trở nên rõ nét hơn. Kể từ *Em là bà nội của anh*, với vai trò của một người "học hỏi" qua việc làm lại các tác phẩm điện ảnh Hàn Quốc, giờ đây Việt Nam đã có thể tự tin để "làm cùng" phía Hàn, từ khâu kịch bản, sản xuất đến khâu quảng bá phim.

"Xu hướng tương lai cho việc hợp tác không chỉ dừng ở mặt sản xuất, mà còn là phát triển IP chung và cạnh tranh quốc tế nhờ kết hợp điểm mạnh của hai nền điện ảnh. Điều này không chỉ giúp Việt Nam nâng cao chất lượng nội dung, chuyên môn kỹ thuật mà còn đưa được văn hóa Việt đến với thế giới. Hợp tác song phương trở thành chiến lược phát triển bền vững cho cả hai quốc gia", đạo diễn Phan Gia Nhật Linh nhận định. ■

"Điện ảnh Hàn Quốc có thể nói là tấm gương sáng, mẫu mực cho điện ảnh Việt Nam và khu vực để nghiên cứu, học tập, phấn đấu... Không phải nền điện ảnh nào cũng thành công cả về nghệ thuật đỉnh cao và thị trường. Sự phát triển đó được tích lũy từ chính sách, nỗ lực của người làm phim, các địa phương, tầm nhìn nhà quản lý, làm sao để đưa nền điện ảnh của họ ra thế giới..."

(TS NGÔ PHƯƠNG LAN, Chủ tịch Hiệp hội Xúc tiến và phát triển điện ảnh Việt Nam (VFDA)

Sợi chỉ nối dài ký ức bản mường

● NGUYỄN LINH

Từng mũi kim, từng sợi chỉ thêu lên tấm thổ cẩm đã khắc họa những nét hoa văn rực rỡ, truyền tải cả một kho tàng ký ức và bản sắc cộng đồng. Ở miền núi xứ Thanh, nơi còn đậm đặc dấu ấn văn hóa, những phụ nữ đồng bào vẫn lặng lẽ bên khung cửi, gìn giữ hồn cốt tổ tiên qua từng đường kim, mũi chỉ. Đó không chỉ là lao động thủ công, mà là hành trình trao truyền niềm tin - để văn hóa không phai mờ theo thời gian, mà sống động giữa hiện tại, lan tỏa đến mai sau.

Nét đẹp nghề thêu truyền thống của đồng bào Mông xứ Thanh

Giữ sắc thổ cẩm giữa đại ngàn

Ở Nà Ón, xã Trung Lý, huyện Mường Lát (trước ngày 1.7.2025) - một bản tái định cư sau lũ lớn năm 2019, những tấm thổ cẩm vẫn hiện diện như nét son giữa đại ngàn. Bà Vàng Thị Dánh, dù đã ở độ tuổi xưa nay hiếm, nhưng vẫn thoăn thoắt luồn kim, thêu hoa văn Mông với độ chính xác như một nghệ nhân đích thực. "Tôi học thêu từ năm lên mười. Mỗi bộ váy thêu tay phải mất hơn hai tháng mới xong, nhưng có bán được cũng chỉ dăm ba trăm nghìn. Vậy nhưng không bỏ nghề được…", bà Dánh trải lòng.

Từ bao đời, phụ nữ Mông ở bản Nà Ón vẫn gìn giữ và trân trọng nghề thêu. Người già chỉ bày kỹ thuật, người trẻ học lại, truyền nhau những bí quyết lựa màu, vẽ hoa, dựng hình. Một số cô gái trẻ như Thào Thị Chư, Thào Thị Pàng… đã tự thêu được áo cưới của mình, rồi nhận đơn đặt hàng từ khắp nơi. Những tấm thổ cẩm rực rỡ vượt ra khỏi bản, theo xe khách về miền xuôi, mang theo cả hương rừng và khát vọng mưu sinh.

Tại bản Suối Tút, xã Quang Chiểu, nơi người Dao đỏ cư ngụ, màu khăn đội đầu đỏ rực, áo yếm đen in chỉ trắng đã trở thành biểu tượng riêng. Chị Tặng Thị Pham, 33 tuổi, học thêu từ thuở bé, giờ chị là người thầy không bảng đen, không phấn trắng, nhưng có tới cả chục bạn nhỏ theo học. "Con gái Dao phải biết thêu. Váy áo là tiếng nói của dân tộc mình", chị Pham tâm sự.

Hai em học sinh Tặng Thị Lựu và Tặng Thị Chuộng, đang nghỉ hè về bản, cặm cụi ngồi bên khung vải, học cách luồn chỉ, đính cườm. Lựu kể, ở trường các em tự tin khoác lên mình trang phục dân tộc trong ngày lễ, khiến bạn bè ai cũng thích thú hỏi han. Những mũi thêu thổ cẩm, từ đó, đã trở thành sợi dây kết nối thế hệ, kết nối vùng miền.

Không chỉ ở Mường Lát, mà nhiều huyện miền núi khác của Thanh Hóa như Quan Hóa, Bá Thước, Thường Xuân (trước ngày 1.7.2025)... hình ảnh những người phụ nữ lặng lẽ ngồi bên khung cửi, thêu từng bông hoa, chiếc lá, chiếc lông chim lên váy áo, vẫn là hình ảnh thân thương và bền bỉ nhất trong việc giữ lấy hồn dân tộc. Những tấm váy, chiếc khăn đội đầu thêu tay kỳ công được họ coi như "gia bảo" để truyền lại cho con cháu. Có những bà cụ không còn nhìn rõ nhưng vẫn lần từng mũi chỉ, chỉ dạy cho cháu gái sắp về nhà chồng…

Từ sắc vải đến sinh kế bền lâu

Không chỉ dừng ở vẻ đẹp truyền thống, trang phục dân tộc ở xứ Thanh đang từng bước trở thành một ngành nghề, một sinh kế gắn với du lịch, văn hóa. Ở làng Nhỏi (Ngọc Lặc), bà Phạm Thị Bảo, chủ cơ sở thổ cẩm Bảo Hằng, được ví như "bà chúa khung cửi" của người Mường. Từ năm 16 tuổi, bà đã dệt thành thạo hoa văn Mường trên khung gỗ. Nay, cơ sở của bà còn tạo việc làm thường xuyên cho hàng chục phụ nữ với thu nhập ổn định từ 3-5 triệu đồng/tháng. "Tôi luôn dặn chị em không bao giờ được làm cẩu thả. Chúng ta không chỉ kiếm tiền mà đang gìn giữ lại cả một di sản", bà Bảo chia sẻ.

Còn ở xã Lũng Cao, bà Hà Thị Dung, dân tộc Thái, cũng từng từ bỏ công việc hành chính để chuyên tâm với khung cửi. Từ năm 2006, bà mở cơ sở thổ cẩm, dạy nghề cho phụ nữ trong xã, đặc biệt là các em gái mới lớn. "Thời đại mới không ai bắt phải mặc váy thêu nữa, nhưng nếu không còn người dệt, thì một ngày kia, chính chúng ta sẽ quên mình là ai", bà trầm tư.

Cửa hàng nhỏ của bà Dung nay trở thành điểm dừng chân của nhiều đoàn khách du lịch. Du khách nước ngoài đặc biệt thích thú với cách dệt truyền thống bằng khung gỗ, màu nhuộm lá rừng và những câu chuyện dân gian được bà con kể lại trong lúc dệt. Một vài công ty lữ hành đã đặt hàng bà làm quà lưu niệm, từ khăn, túi, tới váy, áo… Sợi chỉ đã thực sự mở ra một con đường kinh tế gắn với văn hóa bản địa.

Tỉnh Thanh Hóa hiện có hơn 1 triệu đồng bào dân tộc thiểu số, thuộc 6 dân tộc chính. Trang phục của họ không đơn thuần là y phục mặc ngoài, mà là biểu tượng của tâm linh, dấu chỉ tộc người, là niềm tự hào và cũng là thử thách khi đối diện với xu thế hội nhập. Trong dòng chảy hiện đại, ngày càng ít người còn mặc đồ truyền thống hằng ngày, song ở các bản làng như Nà Ón, Suối Tút, làng Nhỏi, Lũng Cao... sợi vải thêu tay vẫn kiên cường bám trụ, chống lại sự lãng quên.

Những năm gần đây, Nhà nước đã có chính sách cụ thể nhằm gìn giữ nghề truyền thống. Đáng chú ý là Quyết định 4795/QĐ-UBND của UBND tỉnh Thanh Hóa (21.12.2022) và Kế hoạch 64/KH-UBND (20.3.2023) về bảo tồn, phát huy trang phục, tiếng nói, nghề truyền thống đến năm 2030. Mục tiêu không chỉ là bảo tồn, mà là gắn di sản với đời sống, du lịch, giáo dục. 100% các huyện miền núi sẽ tổ chức tuyên truyền, hội diễn trang phục dân tộc, đưa nghề may váy áo vào học đường và mở rộng tiêu thụ sản phẩm trong du lịch cộng đồng.

Đó là cơ hội, nhưng cũng là trách nhiệm. Khi trang phục dân tộc bước ra sàn diễn, hội chợ, trở thành hàng hóa, thì chính cộng đồng là người quyết định giá trị và sức sống cho mỗi sợi chỉ, mỗi mũi thêu. Và chừng nào còn có những bàn tay cần mẫn bên khung cửi, thì văn hóa dân tộc sẽ không bao giờ tắt. ■

Lan tỏa văn hóa, giáo dục và phát triển bền vững đến các địa phương Việt Nam

Hôm qua 1.7, Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên Hợp Quốc (UNESCO) và Tập đoàn SOVICO đã ký kết thỏa thuận hợp tác nhằm thúc đẩy văn hóa, giáo dục và phát triển bền vững tại Việt Nam. Thỏa thuận đánh dấu bước tiến quan trọng trong việc trao quyền cho thế hệ trẻ, nâng cao năng lực các tổ chức địa phương và đóng góp thiết thực vào chính sách quốc gia về phát triển bền vững.

Trong khuôn khổ hợp tác, hai bên triển khai hai dự án trọng điểm: Dự án thứ nhất "Thúc đẩy sự phát triển năng động của các ngành công nghiệp văn hóa và sáng tạo tại Việt Nam" sẽ hỗ trợ hơn 10.000 thanh niên, nghệ sĩ và doanh nhân sáng tạo thông qua các chương trình đào tạo, cố vấn và hỗ trợ khởi nghiệp, từ đó thúc đẩy nền kinh tế sáng tạo; Dự án thứ hai "Xây dựng Trường học hạnh phúc góp phần đổi mới giáo dục và phát triển bền vững", tập trung xây dựng khung chính sách quốc gia về môi trường học đường tích cực, toàn diện và lấy học sinh làm trung tâm. Mô hình này được phát triển dựa trên sáng kiến Trường học Hạnh phúc toàn cầu của UNESCO, hướng tới việc cải thiện chất lượng giáo dục và phúc lợi học đường tại Việt Nam.

Sự hợp tác giữa UNESCO và SOVICO được kỳ vọng sẽ tạo nên nền tảng bền vững và lan tỏa các giá trị nhân văn sâu rộng trong cộng đồng.

MINH VŨ

TP.HCM trao Giải thưởng Sáng tạo lần thứ 4 năm 2025

Tối 1.7, tại sân khấu đường đi bộ Nguyễn Huệ, UBND TP.HCM đã tổ chức Lễ công bố và trao Giải thưởng Sáng tạo TP.HCM lần thứ 4 năm 2025. Giải thưởng năm nay thu hút 292 sản phẩm dự thi ở 7 lĩnh vực: Phát triển kinh tế; Quốc phòng - an ninh; Quản lý nhà nước; Truyền thông; Văn học nghệ thuật; Khoa học kỹ thuật; Khởi nghiệp sáng tạo. Qua xét chọn, Hội đồng giải thưởng đã đề xuất trao 52 giải thưởng tiêu biểu.

Lĩnh vực Văn học nghệ thuật có 9 công trình xuất sắc được vinh danh, gồm: Vở kịch nói *Đồng chí* (Hội Sân khấu TP.HCM); Vở múa *Phận Ngọc* (biên đạo Hà Thanh Hậu); Truyện ký *Theo dấu chân Người* (nhà văn Trình Quang Phú); Vở kịch nói *Khát vọng hòa bình* (Nhà hát Kịch Thành phố); Ca khúc *Viết tiếp câu chuyện hòa bình* (Nhạc sĩ Nguyễn Văn Chung); Vở múa *Dấu thời gian* (Biên đạo Lê Văn Hải); Công trình kiến trúc Cảnh quan Bệnh viện Quân y 175; Tranh sơn dầu *Đường trên cao* (Họa sĩ Nguyễn Trọng Hoàn); Sách ảnh *Tự hào TP.HCM* (Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Ngô Thị Thu Ba).

Giải thưởng Sáng tạo TP.HCM do UBND TP trao tặng, nhằm khuyến khích các sáng kiến, công trình khoa học, giải pháp kỹ thuật và tác phẩm văn hóa nghệ thuật đóng góp cho sự phát triển của TP. Mỗi tác giả hoặc nhóm tác giả đoạt giải nhận bằng khen của Chủ tịch UBND TP, giấy chứng nhận và tiền thưởng (giải nhất: 200 triệu đồng, giải nhì: 150 triệu đồng, giải ba: 100 triệu đồng).

THÙY TRANG

VAI TRÒ CỦA GIA ĐÌNH TRONG GIÁO DỤC CON CÁI:

Giữ lửa yêu thương giữa thời đại số

● NGUYỆT ANH

Trong hành trình làm người, gia đình luôn là điểm tựa thiêng liêng và bền vững nhất. Đó là nơi có bàn tay cha vững chãi, vòng tay mẹ dịu dàng, là mái ấm với bữa cơm sum vầy chứa chan yêu thương... Nhưng hơn cả chốn nương náu, gia đình còn là mái trường đầu tiên, nơi mỗi đứa trẻ học được bài học về lòng nhân ái, trách nhiệm và những giá trị sống để trưởng thành và đóng góp cho cộng đồng. Gia đình không chỉ nuôi dưỡng thân thể, mà còn rèn luyện tâm hồn - một khởi đầu lặng lẽ nhưng sâu sắc cho hành trình trở thành người tử tế trong xã hội.

Gieo mầm tử tế cho thế hệ tương lai

Một đứa trẻ sinh ra phải học từ điều nhỏ nhất: Học ăn, học ngủ, rồi học cách nói năng, cư xử với ông bà, cha mẹ, anh chị em - tất cả đều bắt đầu từ gia đình. Tuy nhiên, trong nhịp sống hiện đại với nhiều thay đổi chóng mặt, không ít bậc cha mẹ trẻ loay hoay giữa những quan điểm giáo dục mới - cũ, cho rằng điều mà thế hệ trước dạy con không còn phù hợp với thời đại ngày nay. Thách thức ấy không làm mờ đi vai trò của gia đình, mà ngược lại, càng nhấn mạnh tầm quan trọng của sự gắn kết, đồng hành và thấu hiểu giữa các thế hệ để nuôi dưỡng những tâm hồn tử tế giữa dòng chảy xã hội.

Chia sẻ về vấn đề này, PGS.TS Lê Bích Hồng, Nhà nghiên cứu văn hóa cho rằng, trong bối cảnh xã hội hiện đại, với sự phát triển nhanh chóng của công nghệ và mạng xã hội, cuộc sống đầy đủ, sung sướng hơn thì việc giáo dục trẻ cũng có sự khác biệt về phương pháp nhưng vẫn phải hướng tới những giá trị truyền thống của dân tộc Việt Nam. Đó là sự yêu thương, đùm bọc, đoàn kết trong gia đình: "Chị ngã em nâng"; "Một con ngựa đau cả tàu bỏ cỏ"... tất cả đều hướng tới gia đình, hướng tới tổ tiên, hướng tới hiếu lễ với ông bà, cha mẹ, với người lớn tuổi và biết chia sẻ với cộng đồng.

Trong bốn yếu tố nền tảng của giáo dục, gia đình luôn giữ vị trí đầu tiên. Chính từ mái ấm ấy, trẻ được uốn nắn những nề nếp đầu đời, học cách cư xử, yêu thương và trưởng thành trong vòng tay yêu dấu của cha mẹ. Từ xa xưa, ông bà ta đã đúc kết: "Bé không vin, cả gãy cành" - lời nhắc nhở sâu sắc về tầm quan trọng của việc giáo dục từ thuở ấu thơ. Ngày nay, với sự phát triển của khoa học hiện đại, nhiều gia đình đã chủ động thực hành thai giáo để gieo những hạt giống yêu thương và tri thức cho mầm sống đang tượng hình.

Mái ấm gia đình là trường học đầu tiên nuôi dưỡng tâm hồn trẻ thơ Ảnh: ĐĂNG HẢI

Cuộc sống gia đình có thể yên bình, nhưng thế giới ngoài kia đầy những biến động, cạnh tranh và thử thách. Chính vì vậy, điều quan trọng là cha mẹ phải chuẩn bị cho con kỹ năng sống độc lập, khả năng thích nghi và một "chiếc cần câu" để con tự vững vàng trong môi trường xã hội. Cha mẹ trong thời đại số không chỉ cần yêu con, mà còn phải học cách làm cha mẹ thông minh - biết kế thừa những giá trị truyền thống, đồng thời sáng tạo và linh hoạt trong cách dạy con phù hợp với thời đại mới.

Đó là hành trình giáo dục bằng sự gắn kết, yêu thương, chia sẻ, tôn trọng sự độc lập và cá tính của con trẻ. Hơn hết, cha mẹ cần học cách lắng nghe, không chỉ nghe bằng tai, mà còn bằng trái tim. Bởi mỗi đứa trẻ là một món quà vô giá, một sinh mệnh mang theo giá trị riêng, cần được nâng niu, chăm sóc cả về thể chất lẫn tinh thần, đạo đức lẫn lối sống.

Gia đình hạnh phúc tạo nên xã hội thịnh vượng

Nhân ngày Gia đình Việt Nam năm nay, PGS.TS Nguyễn Bích Hồng đã gửi gắm thông điệp: *Gia đình là nơi yên ấm nhất, là nơi để đi về, là tế bào của xã hội và là trường học đầu tiên để hình thành nên những con người tốt - những hạt nhân lành mạnh cho xã hội.* Gia đình tốt tạo ra xã hội tốt; gia đình hạnh phúc, quốc gia mới thịnh vượng. Và để có được điều đó, vai trò của cha mẹ không thể xem nhẹ, bởi chính họ là người định hình tư tưởng, trạng thái tâm lý và dạy con biết sống tự lập, biết vượt qua khó khăn để vươn lên.

Tuy nhiên, giáo dục trong gia đình không thể là chuyện của riêng cha mẹ. Đó là sự phối hợp hài hòa giữa các thế hệ. Ông bà, cha mẹ và con cháu vừa sống chung, vừa cùng nhau chia sẻ trách nhiệm trong việc giáo dưỡng con trẻ. Một mái ấm tràn ngập yêu thương, nơi mỗi người là tấm gương sáng cho thế hệ sau, sẽ là nền tảng vững chắc cho sự phát triển toàn diện cả về trí tuệ lẫn tâm hồn.

Cha mẹ thời hiện đại không nên là người áp đặt, mà phải là người truyền cảm hứng. Trong bối cảnh trẻ em tiếp xúc với thông tin sớm và sống giữa muôn vàn giá trị trái chiều, định hướng đúng đắn từ người lớn càng trở nên quan trọng. Trẻ sẽ không cảm thấy lạc lõng nếu có cha mẹ đồng hành, những người vừa là bạn, vừa là người dẫn đường.

Trong thời đại số, nơi mà các thiết bị công nghệ đang dần "xâm lấn" không gian gia đình, thì từng khoảnh khắc bên nhau lại càng trở nên quý giá. Một bữa cơm có đầy đủ các thành viên, một ánh mắt sẻ chia, một cái ôm đúng lúc - những điều tưởng như nhỏ bé ấy lại có thể nuôi dưỡng những giá trị lâu bền.

Giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa gia đình trong thời kỳ hội nhập là trách nhiệm thiêng liêng, là sự tri ân với thế hệ đi trước và là món quà quý báu dành cho thế hệ tương lai. Gia đình - nơi khởi nguồn của tình yêu, của nhân cách và của sự trưởng thành - cũng chính là hạt nhân bền vững nhất cho một xã hội phát triển hài hòa và nhân văn. ■

Giao lưu văn nghệ các CLB gia đình phát triển bền vững tại Lạng Sơn

Nhân kỷ niệm 24 năm Ngày Gia đình Việt Nam (28.6.2001 - 28.6.2025), Ban Chỉ đạo công tác gia đình TP Lạng Sơn tổ chức chương trình giao lưu văn nghệ các câu lạc bộ gia đình phát triển bền vững tại Phố đi bộ Kỳ Lừa. Chương trình có sự tham dự của lãnh đạo Sở VHTTDL, thành viên Ban Chỉ đạo công tác gia đình thành phố cùng đại diện các phòng, ban, đơn vị và UBND các xã, phường.

7 CLB gia đình phát triển bền vững đến từ các xã, phường đã mang đến nhiều tiết mục văn nghệ đặc sắc, ca ngợi Đảng, Bác Hồ, tình yêu quê hương đất nước... Đặc biệt, các tiểu phẩm về xây dựng gia đình hạnh phúc được lồng ghép khéo léo, truyền tải thông điệp sâu sắc, nhận được sự cổ vũ nồng nhiệt từ khán giả.

Tiết mục giao lưu văn nghệ tại chương trình

Sự kiện là hoạt động ý nghĩa nhằm tôn vinh giá trị văn hóa truyền thống của gia đình Việt, đồng thời tạo diễn đàn giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm xây dựng gia đình văn hóa, góp phần phát triển xã hội bền vững trong thời kỳ hội nhập.

ĐÀO ANH

Tôn vinh 130 gia đình công nhân thợ mỏ tiêu biểu

Vừa qua, Công ty CP Than Vàng Danh, Quảng Ninh đã phối hợp với Công đoàn công ty tổ chức chương trình gặp mặt 130 gia đình công nhân tiêu biểu với chủ đề "Gắn kết yêu thương - Lan tỏa giá trị gia đình thợ mỏ" nhân dịp Ngày Gia đình Việt Nam 28.6. Chương trình nhằm tôn vinh những tổ ấm tiêu biểu giữa lòng mỏ, ghi nhận sự đóng góp bền bỉ của họ trong lao động sản xuất và xây dựng đời sống văn hóa.

Tham dự có 104 cặp vợ chồng đến từ các phân xưởng và 26 gia đình đại diện 18 dân tộc thiểu số đang công tác tại công ty. Điểm nhấn chương trình là phần giao lưu với chuyên gia tâm lý Đinh Đoàn qua chuyên đề "Hạnh phúc gia đình", mang đến nhiều chia sẻ xúc động về yêu thương, thấu hiểu và gìn giữ mái ấm bền vững.

Lãnh đạo Công đoàn Than - Khoáng sản Việt Nam và Công ty tặng quà cho các gia đình thợ mỏ tiêu biểu

BTC đã trao phần thưởng động viên cho 130 gia đình tiêu biểu. Đây là hoạt động thiết thực, thể hiện sự tri ân đối với người lao động và khẳng định vai trò quan trọng của gia đình trong sự phát triển bền vững của ngành Than - Khoáng sản Việt Nam.

ANH PHÚ

(Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện - Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện)

Từ cải cách hành chính đến tái cấu trúc nền bóng đá

● KHẢI HƯNG

Từ ngày 1.7, 34 tỉnh, thành phố mới sẽ đồng loạt vận hành chính quyền địa phương hai cấp. Bên cạnh những tác động trực tiếp đến bộ máy công quyền, phân bổ dân cư và nguồn lực phát triển kinh tế, xã hội, cải cách hành chính (CCHC) cũng đặt ra một câu hỏi lớn: Liệu đây có phải thời điểm thích hợp để tái cấu trúc toàn diện mô hình phát triển bóng đá địa phương, từ phong trào đến chuyên nghiệp?

Bài học từ Hàn Quốc và Nhật Bản, những quốc gia có nền bóng đá phát triển bậc nhất châu lục đồng thời từng gắn cải tổ hành chính với cải cách thể thao đã cho thấy: Nếu có quy hoạch đồng bộ, thay đổi địa giới hành chính hoàn toàn có thể trở thành bước ngoặt cho một nền bóng đá phát triển bền vững.

Tại nhiều quốc gia như Nhật Bản và Hàn Quốc, quá trình tái cấu trúc hành chính đã mở đường cho một cuộc cải cách song hành về thể thao địa phương. Ở Hàn Quốc, các đơn vị hành chính cơ sở như "si" (thành phố), "gun" (huyện) và "gu" (quận) thường được sáp nhập hoặc điều chỉnh ranh giới nhằm nâng cao hiệu quả quản trị, đặc biệt tại các khu vực nông thôn hoặc vùng ven đô bị suy giảm dân số.

J.League có lượng khán giả trong nước đông đảo và ngày càng tăng

Để văn hóa bóng đá bén rễ vào địa phương

Việc thành lập các đô thị lớn như Incheon, Suwon, Goyang đi kèm với cơ chế riêng để phát triển thể thao địa phương. Hàn Quốc có hệ thống Luật Thúc đẩy Thể thao Quốc gia (National Sports Promotion Act), trong đó quy định rõ trách nhiệm của chính quyền địa phương trong việc bảo đảm cơ sở vật chất và ngân sách cho thể thao cộng đồng. Các thành phố lớn được khuyến khích thành lập đội thể thao đại diện, đặc biệt trong các môn như bóng đá, bóng rổ, bóng chày. Nhờ đó, khu vực Thủ đô Seoul (gồm thành phố Seoul, Incheon và tỉnh Gyeonggi-do) hiện là nơi đóng bản doanh của gần một nửa số CLB ở K League và K League 2. Mỗi đội bóng đều gắn với một đơn vị hành chính cụ thể, như FC Seoul, Incheon United, Suwon Samsung, Bucheon FC… có cơ chế hợp tác với hệ thống trường học địa phương, được hỗ trợ thuê sân bãi và ưu tiên phân bổ ngân sách giáo dục, thể thao.

Tại Nhật Bản, từ cuối những năm 1990 đến giữa thập niên 2000, Chính phủ đã thực hiện một làn sóng CCHC quy mô lớn, được gọi là "Đại hợp nhất Heisei", nhằm giảm số lượng các đơn vị hành chính cơ sở từ hơn 3.200 xuống khoảng 1.700. Mục tiêu là nâng cao hiệu quả quản trị, tinh giản bộ máy và phân bổ lại ngân sách hợp lý hơn.

Tuy nhiên, quá trình sáp nhập không chỉ phục vụ mục tiêu hành chính, tài chính, mà còn mở ra cơ hội để tái cấu trúc mô hình văn hóa, thể thao địa phương. Ngay sau khi các đơn vị hành chính mới được thành lập, chính quyền địa phương buộc phải xây dựng Kế hoạch phát triển văn hóa, thể thao giai đoạn 5 năm, trong đó bóng đá là một trong những nội dung ưu tiên. Liên đoàn Bóng đá Nhật Bản (JFA) và các liên đoàn địa phương phối hợp ban hành các tiêu chí cụ thể để một CLB có thể phát triển bền vững: Có sân vận động đạt chuẩn 5.000 - 10.000 chỗ; vận hành hệ thống đào tạo trẻ từ U12 đến U18; gắn kết với hệ thống trường học trên địa bàn; bảo đảm tài chính ổn định trong ít nhất 3 mùa giải; đội ngũ điều hành đạt chứng chỉ quản lý thể thao.

Đối với các CLB chưa đủ điều kiện, JFA cấp "Giấy chứng nhận hướng tới chuyên nghiệp" (Associate Membership), cơ chế như một "phòng chờ" để họ được ghi nhận và hỗ trợ chuẩn bị gia nhập J.League trong tương lai. Điều này tạo ra tính liên tục trong hệ thống, giúp các địa phương mới có lộ trình bài bản xây dựng CLB chuyên nghiệp.

Nhiều đội bóng hiện diện tại J.League ngày nay chính là kết quả trực tiếp của quá trình sáp nhập hành chính và quy hoạch thể thao đi kèm. Có thể kể đến các trường hợp: Machida Zelvia (Tokyo): Phát triển mạnh sau khi Machida được công nhận là thành phố độc lập; Vanraure Hachinohe (Aomori): Hình thành từ việc nhiều thị trấn nhỏ ở tỉnh Aomori được sáp nhập, giúp mở rộng nguồn lực đầu tư; Iwate Grulla Morioka: Khởi đầu là một đội bóng bán chuyên mang tính phong trào, nhưng phát triển mạnh mẽ sau khi các thị trấn thuộc tỉnh Iwate được hợp nhất.

Thống kê đến năm 2025 cho thấy: Từ 10 CLB J.League ban đầu năm 1993, Nhật Bản hiện có 60 đội bóng chuyên nghiệp và bán chuyên, trong đó hơn một nửa gắn liền với các đô thị mới hình thành sau CCHC. Điều này không chỉ nâng cao chất lượng hệ thống thi đấu, mà còn mở rộng tầng chân đế của bóng đá Nhật, yếu tố then chốt giúp quốc gia này trở thành một trong những nền bóng đá phát triển nhất châu Á. Một nền tảng quan trọng trong mô hình bóng đá Nhật Bản là liên kết chặt chẽ giữa thể thao học đường và CLB địa phương. Theo chính sách của JFA, ít nhất 50% huấn luyện viên tuyến trẻ (U12 - U15) phải là giáo viên thể chất tại các trường công lập. Mỗi CLB J.League đều có mạng lưới hợp tác với các trường trung học, cao đẳng trong khu vực, được gọi là "School Partnership". Mô hình này không chỉ giúp tiết kiệm chi phí tuyển dụng, mà còn đảm bảo quá trình phát hiện và đào tạo tài năng được triển khai ngay từ khi các em còn ngồi trên ghế nhà trường. Đây cũng là cách để các CLB xây dựng bản sắc địa phương, gắn bó lâu dài với cộng đồng dân cư và cơ sở giáo dục sở tại.

Bởi vậy, các câu lạc bộ bóng đá đã trở thành một phần không thể thiếu trong cộng đồng địa phương. "Văn hóa bóng đá đã thực sự bén rễ tại Nhật Bản", ông Yoshikazu Nonomura, Chủ tịch J.League khẳng định và cho biết: "Khi giải đấu khởi tranh, nhiều người cho rằng đó chỉ là một hình thức giải trí hào nhoáng. Nhưng 30 năm đã trôi qua, và tôi tin rằng chúng ta đang ngày càng tiến gần đến hình hài J.League lý tưởng mà chúng ta từng mơ ước". J.League không chỉ đưa bóng đá chuyên nghiệp đến với Nhật Bản, mà còn thay thế các đội bóng doanh nghiệp bằng những câu lạc bộ đại diện cho chính khu vực địa phương của họ.

Bài học cho bóng đá Việt Nam

Trở lại với Việt Nam, hệ thống các giải bóng đá chuyên nghiệp đang tồn tại dưới dạng "kim tự tháp ngược": Tầng đỉnh (V.League) có xu hướng phình to, trong khi đáy (hạng Nhì, phong trào, học viện) lại thiếu sức sống. Thêm vào đó là sự bất ổn của nhiều CLB do phụ thuộc hoàn toàn vào doanh nghiệp tài trợ. Khi thiếu nền tảng hạ tầng, lực lượng đào tạo trẻ, sân bãi và khán giả trung thành, các đội bóng dễ rơi vào khủng hoảng khi "mất ô xy" tài chính.

Việc sáp nhập đơn vị hành chính, sáp nhập tỉnh, thành là cơ hội để thiết kế lại bản đồ bóng đá địa phương. Những tỉnh, thành phố mới với cơ sở dân cư, hạ tầng và ngân sách được tái phân bổ, hoàn toàn có thể trở thành trung tâm phát triển thể thao nếu được quy hoạch phù hợp. Nếu chương trình sáp nhập hành chính đi kèm với quy hoạch thể thao bài bản, Việt Nam sẽ có cơ hội tái cấu trúc "kim tự tháp bóng đá": Vững nền móng phong trào, ổn định tầng trung và vươn cao đỉnh chuyên nghiệp. Ngược lại, nếu chỉ thay đổi địa giới mà không thay đổi cách tư duy và quản trị, bóng đá địa phương vẫn sẽ rơi vào vòng luẩn quẩn: Thiếu kinh phí, thiếu cầu thủ, thiếu khán giả…■

Tuyển nữ Việt Nam đá trận quyết định

Vào lúc 19h00 tối nay 2.7 trên sân Việt Trì (Phú Thọ), đội tuyển bóng đá nữ Việt Nam sẽ thi đấu lượt trận thứ hai bảng E vòng loại Asian Cup nữ 2026 với đội tuyển nữ UAE. Đây là trận đấu quan trọng nhất của tuyển nữ Việt Nam, ảnh hưởng trực tiếp đến cơ hội giành tấm vé đi tiếp duy nhất của bảng đấu.

UAE là đối thủ khó nhằn nhất bảng, có nhiều cầu thủ nhập tịch và quyết tâm cạnh tranh vị trí đầu bảng cùng chủ nhà Việt Nam. Với lợi thế sân nhà cùng lực lượng được đánh giá cao hơn, các cô gái Việt Nam hoàn toàn có thể giành chiến thắng nếu thi đấu đúng sức. Đội tuyển nữ Việt Nam (3 điểm) đang xếp nhất bảng E sau trận thắng 7-0 trước Maldives, trong khi UAE đã hòa với Guam, xếp sau với 1 điểm. Nếu thắng UAE, đội tuyển nữ Việt Nam sẽ có cơ hội rất lớn vượt qua vòng loại để lọt vào vòng chung kết năm 2026 tại Australia. Vòng chung kết Asian Cup nữ 2026 cũng là giải đấu mà bóng đá nữ Việt Nam được kỳ vọng sẽ giành suất tham dự World Cup nữ 2027.

L.H

Đá cầu Việt Nam giành 7 HCV châu Á

Tại Giải đá cầu vô địch châu Á 2025 vừa diễn ra ở Hồng Kông (Trung Quốc), đội tuyển Việt Nam cử lực lượng mạnh với 36 tuyển thủ, thi đấu các nội dung: Đồng đội nam, cá nhân nam, đôi nam, đồng đội nữ, cá nhân nữ, đôi nữ, đôi nam nữ. Kết quả, đội thi đấu thành công, giành 7 HCV và 2 HCB để xếp nhất toàn đoàn.

Những tấm HCV của đội được mang về ở các nội dung: Đội tuyển 3 nam, đội tuyển 4 nữ, đôi nam (Trần Anh Quân, Nguyễn Đức Chi), đôi nữ (Nguyễn Thị Thùy Linh, Nguyễn Thị Thu Uyên), đôi nam nữ (Phùng Mạnh Tú, Phan Thị Quỳnh Liên), đơn nam (Hồ Phước Sang), đơn nữ (Phạm Thị Tố Nguyên). Đây là lần thứ hai liên tiếp đá cầu Việt Nam giữ ngôi số 1 châu Á. Năm ngoái, khi giải được tổ chức tại Việt Nam, các VĐV của chúng ta đã giành 8 HCV và 6 HCB để xếp nhất toàn đoàn.

H.L

THỂ THAO HỌC ĐƯỜNG:

"Vườn ươm" còn bỏ ngỏ

● **VÂN SA**

CLB bóng đá Đại học Văn Hiến là đại diện duy nhất của hệ thống giáo dục đại học, vừa chính thức giành quyền thăng hạng Nhất sau chiến thắng 1-0 trước CLB Đắk Lắk.

Nếu có chiến lược đúng và sự đầu tư bài bản, thể thao học đường sẽ là vườn ươm cho thể thao Việt Nam **Ảnh: QUÝ LƯỢNG**

Kết quả này không chỉ là cú hích mang tính biểu tượng cho thể thao sinh viên mà còn là minh chứng thuyết phục cho tiềm năng to lớn của mô hình thể thao học đường khi được đầu tư đúng hướng và vận hành bằng tư duy chiến lược.

Điểm sáng hiếm hoi

Câu chuyện về đội bóng Văn Hiến là điểm sáng giữa một bức tranh còn nhiều mảng sẫm của thể thao học đường. Từ "sân trường" bước ra "sân chơi chuyên nghiệp", các cầu thủ của Văn Hiến mang theo hành trang là kiến thức, kỹ năng và cả một hệ sinh thái thể thao được thiết lập bài bản trong lòng nhà trường.

Đây là một trong rất ít mô hình tại Việt Nam hiện nay cho thấy thể thao học đường hoàn toàn có thể trở thành vườn ươm bền vững cho bóng đá, và rộng hơn là thể thao thành tích cao nếu được đầu tư nghiêm túc, có tầm nhìn dài hạn và sự liên kết hiệu quả giữa giáo dục, thể thao, doanh nghiệp. Tuy nhiên, để từ "điểm sáng" thành "phong trào", từ "đơn lẻ" thành "hệ thống", thể thao học đường Việt Nam vẫn còn cả một chặng đường dài phía trước.

Ý thức được tầm quan trọng của thể thao học đường, ngay từ năm 2019 một Hội nghị nâng cao chất lượng công tác giáo dục thể chất và thể thao trong trường học đã được tổ chức. Số liệu thống kê khi đó cho thấy cả nước có gần 80.000 giáo viên thể dục thể thao, trong đó khoảng 74% giáo viên chuyên trách và 26% giáo viên bán chuyên trách. Đội ngũ giáo viên thể dục ở các trường còn thiếu về số lượng, cơ cấu chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển. Đặc biệt, ở bậc tiểu học, chỉ 20% số trường có giáo viên chuyên trách. Hầu hết các trường dạy chương trình cũ ban hành từ năm 2000, ít các hướng dẫn, các kỹ năng thực hành, không có các hoạt động thể thao ngoại khóa. Đội ngũ giáo viên thiếu về số lượng so với yêu cầu, vừa yếu về kiến thức kỹ năng, đặc biệt kỹ năng hướng dẫn vận động và huấn luyện thực hiện phong trào thể thao, trong khi xã hội đang rất quan tâm.

Không chỉ thiếu người dạy, trường học cũng thiếu nơi để dạy. Số liệu thống kê cũng cho thấy, có tới 85% trường học trong cả nước không có sân tập thể thao; hơn 99% trường không có bể bơi và chỉ khoảng 20% trường có nhà tập đa năng đạt chuẩn. Ở khu vực thành thị, việc mở rộng không gian cho giáo dục thể chất bị bó hẹp bởi quỹ đất; ở vùng sâu, vùng xa, điều kiện kinh tế hạn chế khiến các hạng mục cơ sở vật chất thể thao gần như bị "gác lại" vô thời hạn. Trong bối cảnh ấy, nhiều tiết học thể chất trở thành "giờ giải lao kéo dài"; học sinh tập trung vào lý thuyết nhiều hơn thực hành; hoạt động thể thao trong trường học diễn ra hình thức, thiếu sinh khí; một bộ phận học sinh thậm chí coi giờ thể dục là... cơ hội để trốn học.

Điều đáng nói là, ở những nơi có tổ chức hoạt động thể thao ngoại khóa bài bản, học sinh không chỉ phát triển thể chất mà còn được rèn luyện kỹ năng sống, xây dựng tinh thần đồng đội, nâng cao năng lực tư duy và cảm xúc.

Thiếu kết nối và chính sách nuôi dưỡng tài năng

Khác với các quốc gia có hệ thống thể thao học đường phát triển, tại Việt Nam, sự kết nối giữa ngành giáo dục với ngành thể thao, giữa nhà trường với trung tâm huấn luyện, giữa học sinh năng khiếu với môi trường đào tạo chuyên sâu còn rất hạn chế. Việc phát hiện và tuyển chọn tài năng thể thao vẫn chủ yếu dựa vào phong trào Hội khỏe Phù Đổng hoặc các giải HSSV mang tính thời vụ, trong khi thiếu một cơ chế tiếp cận thường xuyên, bài bản, liên tục.

Câu chuyện CLB Đại học Văn Hiến bước lên hạng Nhất cho thấy một mô hình liên kết đáng để học hỏi. Nơi đây đã xây dựng được một hệ sinh thái thể thao có chiều sâu và chính sự gắn kết chặt chẽ giữa giáo dục, huấn luyện và thi đấu đã giúp CLB tạo ra một thế hệ cầu thủ vừa có kiến thức, vừa có chuyên môn, đủ sức cạnh tranh ở cấp độ cao. Thực tế cho thấy, chúng ta không thiếu HSSV tài năng trong thể thao. Nhưng những "mầm xanh" ấy rất dễ bị lãng quên nếu không có "mặt trời" là hệ thống chính sách phù hợp, "đất lành" là môi trường huấn luyện đạt chuẩn và "nước tưới" là sự đồng hành của thầy cô, gia đình và xã hội. Trong khi CLB Văn Hiến là một mô hình thành công, thì tại hàng nghìn trường học trên cả nước, các đội tuyển thể thao học sinh vẫn gặp khó trong việc tổ chức luyện tập; các giải đấu vẫn bị coi là hoạt động phong trào; vận động viên là HSSV ít khi nhận được học bổng hay cơ hội phát triển tài năng tiếp theo giống như nhiều nước phát triển khác.

Ở Mỹ, với nền tảng thể thao học đường tốt nên thành phần các tuyển thủ quốc gia đa số xuất thân từ các trường học. Tại Olympic Paris 2024 có tới 75% VĐV Mỹ từng thi đấu ở giải đấu của trường đại học và ở Olympic Tokyo con số đó là 70%. Con số thống kê cũng cho thấy các VĐV xuất thân từ thể thao học đường của Mỹ đóng góp 80% tổng số huy chương Olympic cho đoàn thể thao nước này.

Cần một chiến lược đồng bộ

Để thể thao học đường thực sự trở thành nền móng cho thể thao thành tích cao, cần thiết lập một chiến lược toàn diện và đồng bộ hơn. Trước hết là nâng cao năng lực giáo viên thể chất thông qua các chương trình đào tạo chuyên sâu; bổ sung đội ngũ huấn luyện viên bán chuyên tại các trường học có phong trào mạnh; tiếp theo là đầu tư xây dựng cơ sở vật chất tối thiểu như sân chơi, nhà tập; xây dựng chương trình giáo dục thể chất đa dạng, hấp dẫn và linh hoạt; lồng ghép thể thao vào hoạt động ngoại khóa một cách thường xuyên thay vì thời vụ.

Đặc biệt, cần có chính sách khuyến khích học sinh, sinh viên năng khiếu thể thao thông qua học bổng; cơ chế liên kết nhà trường, câu lạc bộ, trung tâm huấn luyện; và tổ chức giải đấu theo hệ thống để học sinh được thi đấu, được ghi nhận và được phát triển theo lộ trình chuyên nghiệp. Thể thao học đường là "vườn ươm" cho thể thao chuyên nghiệp. Nhưng nếu không có quy hoạch, không chăm bón đúng cách, thì những mầm non dù có tốt đến đâu cũng khó thành cây lớn. Câu chuyện CLB Văn Hiến là một tấm gương, là một mô hình mẫu đáng để nhân rộng, nhưng để có thêm nhiều Văn Hiến khác, chúng ta cần cả một sự chuyển mình mang tính hệ thống.

Bài toán thể thao học đường, vì thế, không thể giải bằng một vài cuộc thi hay một vài chính sách ngắn hạn mà cần sự đồng lòng từ nhiều phía: Ngành giáo dục, ngành thể thao, gia đình, nhà trường và cả doanh nghiệp. Chỉ khi nào hội tụ đủ những yếu tố đó thì "vườn ươm" mới thật sự đơm hoa kết trái. Và giấc mơ đưa thể thao Việt Nam vươn tầm châu lục sẽ không còn là điều xa vời.■

Phải coi kết quả môn giáo dục thể chất là một trong những điều kiện bắt buộc

"Thể thao học đường có vai trò quan trọng, là nền tảng cho thể thao thành tích cao và công tác chăm sóc sức khoẻ cho mọi người. Trong thời gian qua, dù ngành VHTTDL đã phối hợp ngành GD&ĐT, UBND các tỉnh, thành quan tâm đầu tư và chuẩn hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị, đội ngũ giáo viên; đầu tư xây dựng bể bơi, nhà tập đa năng cho các cơ sở giáo dục phổ thông phù hợp với điều kiện cụ thể từng cấp học, địa bàn, nhưng do nhiều khó khăn về kinh phí, cơ sở vật chất, nhân lực... nên việc phát triển thể thao học đường chưa được như mong muốn.

Trong thời gian tới, Cục sẽ tiếp tục phối hợp đẩy mạnh liên kết giữa nhà trường với các cơ sở thể thao trong hoạt động giáo dục thể chất. Tổ chức các hoạt động thể thao ngoại khóa theo hướng cá thể hóa, phù hợp với sở thích, tâm sinh lý và lứa tuổi của HSSV, trong đó chú trọng tập luyện bơi, võ cổ truyền, dân vũ thể thao và một số môn thể thao phù hợp khác. Bên cạnh việc quan tâm phát triển mạnh các loại hình CLB thể dục, thể thao trường học, đổi mới phương pháp giáo dục thể chất, ngành GD&ĐT nên đổi mới về kiểm tra, đánh giá kết quả môn giáo dục thể chất và coi kết quả này là một trong những điều kiện bắt buộc để tuyển chọn vào trường và xét tốt nghiệp của HSSV ở mỗi cấp học.

Đây là giải pháp có tính đột phá nhằm thay đổi nhận thức và hành động của cha mẹ học sinh và toàn xã hội về việc vận động, khuyến khích trẻ em, HSSV hình thành thói quen tập luyện TDTT hằng ngày, tránh tình trạng coi môn học thể dục là môn học phụ."

(Bà NGUYỄN THỊ CHIÊN, Phó trưởng phòng Thể thao cho mọi người, Cục Thể dục thể thao Việt Nam)

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Điểm đến biểu tượng của Bắc Carolina mở cửa trở lại sau bão Helene

Một trong những điểm tham quan mang tính biểu tượng tại khu vực phía Tây Bắc Carolina, nơi chịu ảnh hưởng nặng nề nhất từ cơn bão Helene, đã chính thức mở cửa trở lại sau thời gian tạm ngưng hoạt động.

Sự kiện khánh thành lại Công viên Tiểu bang Chimney Rock, tọa lạc cách thành phố Asheville khoảng 40 km về phía Đông Nam, đã diễn ra với sự tham dự của ông Josh Stein, Thống đốc bang Bắc Carolina. Tại đây, ông Stein cũng đã công bố một chiến dịch du lịch mới, nhằm thúc đẩy chi tiêu và thu hút khách du lịch: "Việc mở cửa trở lại là một thành tựu to lớn. Chimney Rock không chỉ là biểu tượng mà còn là một trong nhiều địa điểm khiến miền Tây Bắc Carolina in dấu trong lòng du khách".

TRÂM ANH

Squid Game phần 3 dẫn đầu Netflix tại 93 quốc gia chỉ sau một ngày phát hành

Theo dữ liệu từ *FlixPatrol*, phần ba của loạt phim đình đám Squid Game đã nhanh chóng vươn lên vị trí số một trong bảng xếp hạng chương trình truyền hình của nền tảng Netflix tại 93 quốc gia, chỉ sau 24 giờ ra mắt. Trước đó, *Squid Game* đã tạo nên cơn sốt toàn cầu với hai phần đầu phát hành vào năm 2021 và 2023, lập kỷ lục về lượt xem. Đạo diễn Hwang Dong-hyuk, người cầm trịch cả ba phần, chia sẻ cảm xúc sau hành trình nhiều năm gắn bó: "Tôi cảm thấy nhẹ nhõm!". Trong khi đó, diễn viên Lee Byung-hun thì bày tỏ: "Tôi vinh dự và tự hào khi được góp mặt trong tác phẩm đánh dấu cột mốc của văn hóa thị giác Hàn Quốc".

P.M

"Thế hệ bạc" trở thành lực lượng quan trọng trong thị trường du lịch

● **P.MINH**

"Vân Nam là nơi quanh năm đều là mùa xuân. Sống ở đây thật thoải mái!", lời chia sẻ giản dị nhưng tràn ngập hạnh phúc của bà Chu Kế Hoa, một người cao tuổi đang sống tại Đại Lý, Vân Nam (Trung Quốc) đã chạm đến trái tim nhiều người. Bà chăm sóc vườn hoa nhỏ trước sân căn nhà thuê như thể nơi này chính là "tổ ấm" của mình...

Đi tìm "mùa xuân thứ hai"

Không riêng bà Chu, ngày càng nhiều người cao tuổi trên khắp Trung Quốc và cả thế giới đang tìm đến những miền đất yên bình, khí hậu ôn hòa để sống chậm lại, nghỉ dưỡng và phục hồi sức khỏe. Từ vùng biển Bắc Đới Hà, những làng quê quanh co ở Quý Châu, đến các thị trấn cổ ở Chiết Giang hay những thung lũng xanh mướt ở Vân Nam... "du lịch di cư" đang dần trở thành xu hướng sống thời thượng của "thế hệ bạc".

Bà Trương Mỹ Vân, một phụ nữ Thượng Hải đã ngoài 60, vừa trở về từ Bắc Đới Hà sau 20 ngày nghỉ dưỡng. Đối với bà, chuyến đi ấy không chỉ là một kỳ nghỉ, mà là một lần "tái sinh". Từ bình minh trên biển, giấc ngủ trưa yên tĩnh đến những buổi đi bộ thư giãn sau bữa tối, tất cả mang đến sự thư thái cả thể chất lẫn tinh thần. "Tôi đã gặp rất nhiều bạn tốt ở Bắc Đới Hà. Chúng tôi cùng nhau tận hưởng làn gió biển mặn mòi và chuyện trò về cuộc sống. Tôi vui lắm!", bà nói, đôi mắt ánh lên sự trẻ trung.

Dân số từ 60 tuổi trở lên tại Trung Quốc đã vượt mốc 300 triệu người vào cuối năm 2024, tạo nên một làn sóng mới trong ngành du lịch và chăm sóc sức khỏe. Với tiềm lực tài chính ổn định và tinh thần cầu tiến, lớp người cao tuổi "giàu có và tự do" đang làm thay đổi diện mạo ngành dịch vụ, từ những khu nghỉ dưỡng được cá nhân hóa đến các sản phẩm du lịch tích hợp chăm sóc y tế.

Người cao tuổi ngày nay tìm kiếm trải nghiệm du lịch đậm chất địa phương, gắn kết văn hóa, hồi phục thể chất và nuôi dưỡng tinh thần (ảnh minh họa)

Theo Học viện Du lịch Trung Quốc, đến cuối năm 2025, sẽ có khoảng 190 triệu lượt người cao tuổi tham gia các chuyến du lịch chăm sóc sức khỏe. Không còn là những chuyến đi lướt qua, người cao tuổi ngày nay tìm kiếm trải nghiệm đậm chất địa phương, gắn kết văn hóa, hồi phục thể chất và nuôi dưỡng tinh thần.

Tại "làng trường thọ" Bama (Quảng Tây), ông bà Vương Kiến Quốc đã sống như những người bản địa hơn hai tháng. Mỗi sáng, họ thức dậy cùng mùi thơm ngào ngạt từ tiệm ăn sáng, dạo chơi bên bờ sông Panyang, chiều đến lắng nghe tiếng chim rừng và gió núi mát lành. "Chính môi trường tạo nên sức khỏe. Ở đây, không khí trong lành và nếp sống lành mạnh là liều thuốc bổ tự nhiên cho chúng tôi", ông Vương nói.

Không dừng lại ở khung cảnh thiên nhiên, những điểm đến như Lệ Giang (Vân Nam), Thanh Thành Sơn (Tứ Xuyên) hay Wuzhen (Chiết Giang) còn "chữa lành" người cao tuổi bằng trải nghiệm văn hóa sâu sắc, từ vẽ thư pháp, pha trà đạo, đến học làm giấy Naxi và in vải thủ công... Du lịch giờ đây không chỉ để đi mà còn để sống, để hòa nhập và cảm thụ.

Du lịch di cư trở thành xu hướng sống thời thượng

Thấu hiểu nhu cầu của người cao tuổi, các địa phương đang không ngừng đầu tư phát triển hạ tầng: Lối đi không rào cản, cầu thang máy, ghế nghỉ thông minh cùng các tiện ích y tế chuyên biệt. Tại Hải Nam, ngành du lịch sức khỏe đã trở thành "thương hiệu địa phương", nơi du khách cao tuổi được chăm sóc từ dinh dưỡng, thể thao, vật lý trị liệu đến phục hồi chức năng...

Công nghệ cũng không đứng ngoài cuộc. Những chiếc vòng tay AI theo dõi sức khỏe tim mạch, kính AR dẫn đường không rào cản… đều nhằm mục đích đưa người già đến gần hơn với thế giới hiện đại mà vẫn cảm thấy an toàn, được chào đón.

Du lịch nghỉ dưỡng tuổi già không chỉ là một trào lưu, mà đang trở thành phong cách sống nhân văn và bền vững. Những chuyến đi gắn liền với phục hồi sức khỏe, trải nghiệm văn hóa, kết nối cộng đồng và nghỉ dưỡng dài ngày đang vẽ nên bức tranh sống động về một "tuổi già không giới hạn".

Giữa dòng chảy hối hả của xã hội hiện đại, những bước chân thong dong của người cao tuổi trên hành trình đi tìm "mùa xuân thứ hai" đã mang lại niềm cảm hứng sống tích cực, đồng thời là minh chứng sống động cho một chân lý: Hạnh phúc không đến từ việc đi đâu thật xa, mà từ cách ta chọn sống ở bất kỳ nơi đâu.■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Cần giữ vững lòng tin và hành động quyết đoán

● **LƯƠNG SAN**

Trước hàng loạt bất ổn địa chính trị cùng những áp lực kinh tế trong và ngoài nước, nền kinh tế Thái Lan đang phải đối mặt với nguy cơ tăng trưởng chậm lại rõ rệt. Phòng Thương mại Đại học Thái Lan (UTCC) mới đây đã điều chỉnh dự báo tăng trưởng GDP của Thái Lan trong năm 2025 từ mức 3% xuống chỉ còn 1,7%, mức thấp nhất trong nhiều năm trở lại đây.

Theo ông Thanavath Phonvichai, Hiệu trưởng Đại học UTCC, sự điều chỉnh này phản ánh bức tranh kinh tế đầy biến động: Từ căng thẳng biên giới với Campuchia, nguy cơ Hoa Kỳ áp thuế thương mại mới, đến tác động lan tỏa từ xung đột Israel - Iran. Trong nước, nền công nghiệp phục hồi chậm chạp, công suất sử dụng chỉ đạt 65,1% trong quý gần nhất, kéo theo đầu tư tư nhân sụt giảm và triển vọng xuất khẩu lẫn du lịch ảm đạm trong nửa cuối năm. Đặc biệt, nợ hộ gia đình đang tiến gần ngưỡng 87,4% GDP, đặt ra thách thức lớn cho tiêu dùng nội địa và ổn định tài chính.

Thêm vào đó, báo cáo từ Ngân hàng Trung ương Thái Lan (BoT) cho thấy, tháng 5 ghi nhận mức thâm hụt tài khoản vãng lai 0,3 tỉ USD, trong khi đầu tư tư nhân giảm 0,6% so với tháng trước. Ngành du lịch, trụ cột kinh tế quan trọng, cũng chứng kiến lượng khách quốc tế sụt giảm đáng kể, đặc biệt ở phân khúc khách đường dài.

Tuy nhiên, ông Thanavath cho rằng, đây không phải là bức tranh hoàn toàn u ám. Trong kịch bản thuận lợi, nếu chính phủ duy trì ổn định chính trị, thúc đẩy giải ngân ngân sách đạt ít nhất 50% và Hoa Kỳ chỉ áp thuế 10%, GDP Thái Lan vẫn có thể tăng lên mức 2,3%. Quan trọng hơn, để giảm thiểu rủi ro kinh tế, chính phủ cần nới lỏng chính sách tín dụng, đặc biệt là các khoản vay kích thích tiêu dùng và đầu tư.

Ông Thanavath nhấn mạnh: "Chúng ta cần một chính sách tài khóa chủ động, một chiến lược đối ngoại linh hoạt và sự phối hợp chặt chẽ giữa ngân hàng trung ương với khối tư nhân để vượt qua giai đoạn thử thách này". Đồng thời, ông cũng kêu gọi các ngân hàng thương mại phối hợp với Ngân hàng Trung ương Thái Lan trong việc nới lỏng tiêu chí cho vay, song song với các giải pháp giảm nợ hộ gia đình - yếu tố then chốt giúp bảo vệ nền tảng tiêu dùng nội địa.

Trong trường hợp xấu nhất, khi chính trị bất ổn và ngân sách bị "đóng băng" chỉ giải ngân được 25%, kịch bản GDP có thể lao dốc xuống chỉ còn 0,9%. Nhưng nếu giữ được sự ổn định, Thái Lan vẫn còn nhiều dư địa để phục hồi và bứt phá.

Giữa khó khăn, điều quan trọng nhất vẫn là cần giữ vững lòng tin và hành động quyết đoán. Tăng trưởng 1,7% không chỉ là con số, mà là lời cảnh tỉnh cho một chiến lược cải cách sâu sắc hơn, toàn diện hơn và dũng cảm hơn của nền kinh tế xứ sở Chùa vàng. ■